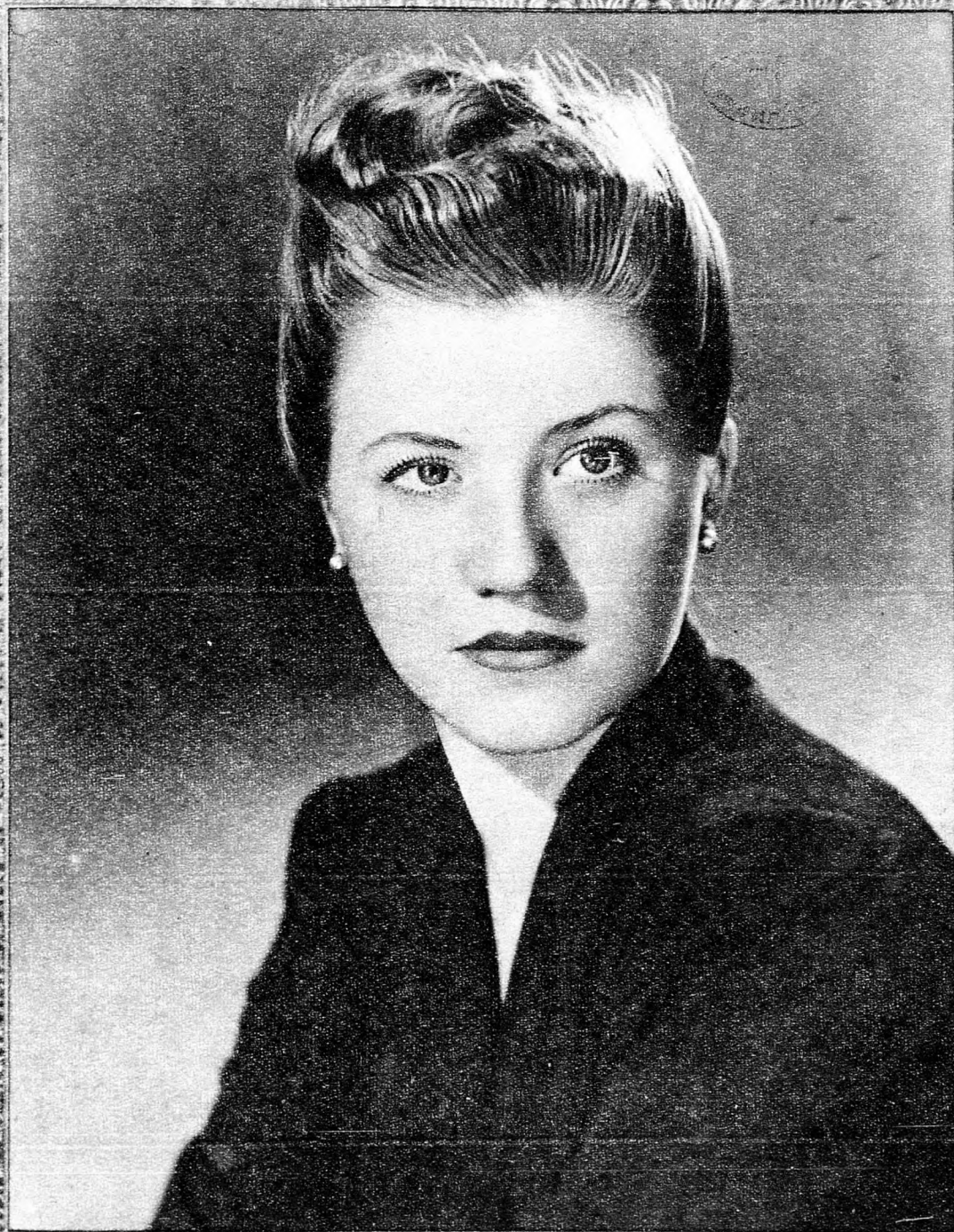

MAGYAR NŐK LAPJA

SZERKESZTI PAPP JENŐ

ARKOSI SZÉKELY GYÖRGYNÉ
épitész mérnök neje

VI. ÉVF. 21. SZ. JÚLIUS 20.

ÁRA 1.50 PENGÓ

FIANK FEGYVERBEN

A támadás megbeszélése

Felderítők elindulnak

Utászaink aknásítják a terepet

Kerékpáros honvédeink járőrben

Munkában a géppuska

Útegállás a Kárpátok előterében

Tüzéreink munkában

BARÓTI GÉZA:

»RÉGI NYÁR«

Asszonyom, szakítson azzal a heveny, ábrándos divattal, amely menetrendszerűen lepi meg az érzelmes szíveket, ha valaki tapintatlanul a „régii nyár“ emlékein borong s varázsszavakat ejt el, melyek nyomán eszébe jut egy alkonyi csillanás a Como platina-tükrén, a Lidó plázsának bársony tapintása, a brioni pólópálya üde smaragd ragyogása, vagy egy táitrai hajnal rózsaszín selymei. Az ábrándok kora amúgyis tünőfelben van s a lágy asszonyi szívet is szakadatlan pörköli a történelem kohója, hogy keményre edződjék s ellenálljon a kor zord ármányainak.

A „régii nyár“ immár baljós legenda, amely gyöngösesre készítet, mert az ábránd vegyi alkata nem változott semmit s ma veszedelmeőbb hatóanyagai vannak, nűnt egykor, mikor még szabadon ábrándozhatott, akinek ideje s kedve volt hozzá. Az idő, ez a könyörtelen erdei rabló nemcsak a nyári utazás színes izgalmától fosztott meg bennünket, nemcsak a naftalinban úszó lakás utolsó meghitt szippantását szívta el előlünk s nemcsak az aligai dombnál kibukkanó Balaton szívdobbantó, rokoni pillantását csente el, hanem az élet egész szép és felelőtlen kalandját, amely ma sűrűn visszasaajog, ha nem állunk őrt az emlékezés forrásánál s szabadon engedjük az érzések szárnyait.

Asszonyom, a vezércikkek sorsdöntő órákat emlegetnek s az óvóhelyen, míg gyermeke reszkető álma fölél hajlik s azt hallgatja dobogó szívvél, hogy a pokol hogy üvölt a falakon túl, talán visszajár egy falusi éjszaka, amikor csak a békák, ezek az önzetlen vidéki dalárok fűjják a nyár ősi dalaít, de ne lágyuljon el s ne emlékezzék arra, hogy az Annabálon micsoda mézes mosollyal húzta fülébe Karcsi, az almádi primás a bakonyi hallgatót. Az ilyesfajta emlék mérges és ártalmas, mint éjfélkor az erdei bürok savanyú párolgása, mert a szív betegre pácolódik benne, megráncosodik s megöregszik, mert arra gondol, hogy a „régii nyár“ mindörökre a mult emléke, amelyhez semmi reményünk többé. Ez ennek a zivatáros, puszkaporszagú és gyilkos időnek a legnagyobb és legveszedelmeőbb csalása, ez a legtombolóbb propaganda, mert a remény gyökereit fagyasztja el, mint a májusi fagy a gyöngye virágot.

A remény pedig éltet, ahogy azt reményvesztett korok költői és prédikátorai sugallták, mert tudták a titkot, hogy a szív a reményből szivesebben táplálkozik, mint az inzulinos oltásból s akinek szívében a remény vékonyan csörög, ott az élet mécsé is halványan ég. A reményt, asszonyom, őrizze meg gondosan, mint az iratokat és családi értékeket, csak attól óvakodjék, hogy ez töltse be napjait s ácsapjon abba a sóvárgásba, amely elfogja néha az embert a béke szívárványa iránt. A reményt a régii nyarak feltámadása iránt őrizni és táplálni kell, de módjával, ahogy az ember veszélyes orvossággal bánik s mielőtt a kanálra cseppenténé, összehűzött szemmel méríckéli a mennyiséget. Három csepp emlék egy balatoni nyár ízéből és illatából éppen elegendő ahhoz, hogy felfrissüljön, mintha édes illatú szesszel dörzsölné halántékát tikkasztó Kárikulai estén, míg az ég alján nehéz, villamos terhűkkel a vi-

harfelhők tömörülnek. Gondoljon néha arra is, hogy a világon hány asszony áll egyenlő csatasorban a férfiakkal, hány lottó figyel feszülten a finn erdőkben, ahol azelőtt a nyári majális vig, rokoni dala zengett; hány fiatal lány hajlik az európai végeken lázas sebesültek álma fölél vigasztaló szóval és hűsítő kézzel. Arra gondoljon, hogy az asszonyi rang *mélyebb és nemeőbb tartalmat kapott* ebben a szörnyű időben s nem elsörendű asszonyi hivatás, hogy ölbtett kézzel s a szemek sarkába kibukkanó könnyel gondoljon az esti andalgásokra valamelyik tiroli városka alvó utcáján, ahol csak az órák és a meztelentérdű bakterek virrasztanak.

A világ pusztul s örökre le kell mondani arról, hogy visztalássuk a régii kölni dóm hűvös, fenséges íveit, vagy Ravenna örvénylő latin napsütését, búcsúznak mostanában a délfrancia táj apró városaitól s az ostende-i part ködös, álmatag napjaitól. A homokpartokat most hernyótalpak dulják föl s a dűnák fölött nem szerelmes nyári szellő bolyong, hanem haldoklók lázas kiáltása. Az idő mégse vigasztalan, mert az okosan és módjával adagolt remény visszatereli figyelmét a hazához, amelyet annakidején elhanyagolt, mint egy szegény és szerény roknt. Vallja be, asszonyom, őszintén, hogy emlékei közt többször csillan meg az Eifel tűzben úszó acéltornya, mint a badacsonyi hegyek szilvakék esti ködben s melegebben dobbant a szíve, ha a fjordok acélszínű kapuira gondol, mintha az erdélyi hegyek homlokát idézi a lecsüngő növényzet édes, bohém hajzatával.

A „régii nyár“ elmult s mi ittragadtunk, kizárva a tüzes és tomboló, vad háborús európai nyárból, a mi nyarunk édes bűvöletében. Ma a nyaralók félreteszik az útlevél s a hazai menetrend után nyúlnak, meglegyintvén szívüket azzal az új izgalmal, amely ismeretlen tájak távoli érintkezéseként jelentkezik. Ma minden lecsökken és elszegényedik, de csak azok sajognak erre értelmetlen nosztalgiával, akik a világba voltak hevesen és gyógyíthatatlanul szerelmesek, a magyar glóbuszra pedig úgy gondoltak, mint valami szegényes sárfoltra, ahol „ecet ég a lámpában“, nem pedig a gleccserek vizének ezervoltos, tündöklő világítása.

Itt az idő, hogy szakítsunk azokkal a régii nyarakkal, mikor a finnyásabb természetek zsebkendőbe burkolták az orrukat, a magyar faluban járván, mert félték, hogy megcsapja kényes nyálkahártyájukat az istálló langyos esti göze s nem itták meg az isteni nektárt, a frissen fejt, habzó tejet, amelyben még benne érzet a korai tarló virágillata. A „régii nyár“, amelynek elvesztésével egyesek úgy bujtogatnak, mint a titkos forradalmárok, évekig megfosztott bennünket attól, hogy közelebről megismertük volna a szénsavas lélegzetű magyar erdők mély, ünnepi csendjét s egy kopár svájci hegyhátért úgy lelkesedtünk, mintha nem lenne itthon Gyilkos-tavunk és Békás-szorosunk: egy piszkos és forró, levegőtlen és halszagú kis dalmát falut úgy ünnepeltünk, mintha nem lenne itthon Balatonunk, ahol Akaratnyától Keszthelyig, a magyar Heidelbergig szabadon szárnyal a nap és a friss, hajlékony balatoni szél.

Ne busuljon, asszonyom, a „régii nyár“ után, mert ahogy bilincsbeverte körülöttünk Európát a háború, úgy tárult fel előtünk a hazai panorama s ahogy a népek szörnyű torzalkodásában egyedül vagyunk, úgy ismerjük meg ezt a hazát, mely gazdagabb, mint az egész világ. Nem sovén lira ez, csak vigasztaló és útmutatás aziránt, hogy a lágy, dunántúli dombok közt, az alföldi síkon, a bihari lapos hegyek családias öblében, ahol néhol már végigballag az égálon egy megfontolt bivalyfogat, a déli végek vízi romantikájában s a hegyvidékek változatos szépségében elfér az egész világ, ahová kissé mindig izzadt végvári parvenüként érkezünk s nem tudtuk, hogy mögöttünk, mint csodalátó kristály gömbben, egy maroknyi földön mindaz elfér, amit a „régii nyár“ hazug varázslata nyujtott.

Megjery Ella: Emlékeim NORMANDIARÓL

Ha kimondom a Normandia szót, először is ezt a képet látom:

A Le Havre-i pályaudvaron, a Csatorna habos-szürke moaré-ként fénylő vízszéléhez tapadva, az „Arany Nyíl” citromsárga és csokoládébarna pullmánjai várják a Doverből érkező luxus-hajót. Az úszó hotelpalotából csak be kell lépni a megállás nélkül Párizsba robogó „Arany Nyíl” kékbársonypamlagú mahagóni fülkéibe, ahogy egyik szolnójából a másikba sétál át a milliomos. Az expressz felcsapható asztalkáin pipa-csipszós ernyőjű lámpák tüzelnek, mint egy-egy lángoló sziv s az ellen-tengernagynak öltözött, diplomamodorú fő- és alpincérek már töltögetik is a fanyarzóldi cejloni teát.

Az „Arany Nyíl” suhanása Párizsig három óra, a hatyú-fehér átkelőhajó azonban alig ötnegyed órát hintázik a La Manche öröknyugtalan vizén. Mégis: pálmafás verandái, fűzőld és lángsárga fekvőszékei, szétlatható üvegfal-asztályai, zene-és brízstermel, pasztellszínekben ragyogó kabinjai az óceán-járók fülledt pompáját idézik, a palisszanderborítású ebédlőkkel s legközepebbin a királyi lakosztályok freskóival.

De egyébként sem utolsó élmény végignézni az utasfelvonnulást. Anglia legfelsőbb ötezerje halad el az ünnepélyesen felsorakozott vámtisztek, tolmácsok, Cook-vezetők félkaréjában, útikönyvekkel, krikett-, tenisz-, golffelszereléssel, látszóval, film-és fényképezőgéppel, csillagászati műszernek is beillő pápaszemekkel, minden égtájat és szélességi fokot megjárt ezüstveretes bőrdöntőmeggel s persze: lavendulával és csekk-füzetrel, no meg a hozzáillő világhatalmi önértékeléssel felfegyverkezve. A villamosdaruk, mint mesebeli griffmadarak, egyik Rolls-Royce-t, egyik Lincoln-Zephirt a másik után bocsátják le pehelyként a part kőköcskéire. Rezesvörös bőrű, gyapjúszövetes, skótkockás sapkájú dzsentimenek pipát rágsálya, hosszifüfü angol vizslákat vezetgetve ballagnak horpadtmellű, vércsearcún komor hülgyeik után; egy-egy póznaohozás, nagyfogú magános lady gumivégű botra támaszkodva, dragonyosléptekkel előz le mindenkit torpedoszerrű kalucsnijaiban. A font előtt meghunyászkodó kontinensű áhítat, tédert-fejethajó izgalom szinte tapinthatóan úszik az osztriga- és olajszagú levegőben, csak a borsapok, kézkubonyos hordársereg tess-vesz bölcös latin kényelemmel.

Igy festett Albion inváziója béke idején s a két világháború közti álbékében is Normandia nemzeti kőkötőiben Párizs felé, amikor az „édes Franciaország” ez a viking, illetve szász öslakosságú félszigete nem ejtőernyős-vértengertől ihatta magát részegre, hanem pezsgőszerűen pukkanó, habzó almabort fakasztott esőfátyalás mezőin, kénsgára kankalinnal pettyezett halványzöld rétlapályain, ahogy Maupassant verse dalolja. Milyen különös is ma elgondolni, hogy ez a középkorban Bölcsesség Hazájának nevezett dús és termékeny föld csak a XV. század közepén, a Jeanne d'Arc-i felszabadítás után került vissza végleg Franciaországhoz az angol igából s hogy a ma porig felperzselt, műemlékekben oly gazdag Bayeux városka még ekkor is tiszta szász nyelvet, tehát germán dialektust beszélt.

Valóban el lehetné merengeni a történelmi összefüggések, északot déllel összehálózó kapcsolatok rejtélyességén, mert ugyan gondoltam volna-e például vagy négy éve Dániában, a frederiksborgi vízi kastély múzeumosított teremt róva, hogy ilyen izzó időszerűséget kap rövidesen az ott megcsodált bayeuxi szőnyeg másolata, amelyek eredetijéért joggal remeghetne ma a kultúr világ, ha a német előrelátás még idejekorán át nem mentette volna ezt a hetvenméteres vászoncsikot a Louvre egyik pánceppincéjébe. A XI. századbeli műkincs hatvan színesen himzett jelente Anglia leverését mutatja be a pogány dán királyok segítette Hódító Vilmos normann herceg által 1000–1042 körül s készítője maga Matild volt, a fejedelem felesége, udvarhölgyeivel együtt.

*

Mintha forgószínpad kerengne, színesnél színesebb díszletekkel, már a *deauville Plage Fleurie* — virágos tengerpart — nagy betűvel írt Nagy Életében járunk. Tözsomszédságában a dombokra kapaszkodó Trouville, a századvég pikáns francia bohózatának kötelező színtere, erősen elszürkült, elposványosodott a „kis” háború után, mert Amerika valódi és álmiomiosainak, akik otthon talán cipőkrémbe vagy textilben utaztak, jobban tetszett Deauvilleban elhúzatni magukat a csipkefüggönyös kafánába fogott kiszolgált cirkuszlóval a vízig, hogy ott aztán napernyő alatt, koktélozás közben a Newyork Heraldot olvasni...

Micsoda vagyontokat láttam elgurulni egy-egy Grand Prix-esten a Monte Carlo-stílusú deauvillei kaszinóban, valami tornyos-kupolás babiloni szentélynek s modern pályaudvarnak e

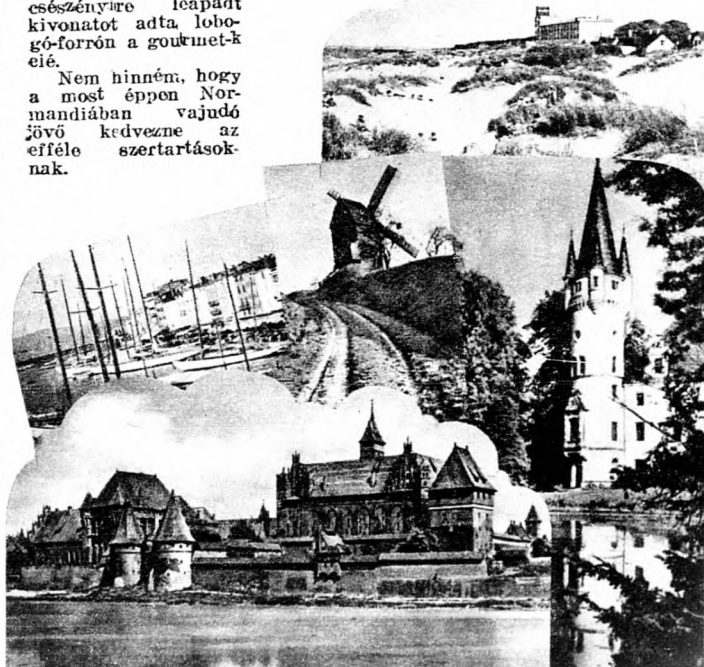
torzszülött keverékében: micsoda egyszáltrikósan elvonaglott apéritif-táncokát délelőtti tizenegykor a selyemkéfékkel lesimitott homok aranyparkettjén. Hány baklissnak álcázott esikágról nagymamát, aki grape-fruítot reggelizett, salátát ebédelt, két konyakos meggyet s tizenkét whiskyt vacsorázott és semmire sem ügyelt kínosabban, mint hogy toalettjének s hóna alatt nyomorgatott ölebeinek színösszhangja egyezzen. Mind az — s annyian-annyi más! — a trianoni Csónakország legkeservesebb éveiben zajlott, a vagónlakók, bélisták, szanalások, genfi kölcsonók, nyolcvanpengős mamutfizetések paradicsomi korszakában.

*

Kevéssé ismert, hogy a cherbourgi hadikötő kiépítése tulajképpen Napoleonhoz fűződik s a napoleoni gloire csúcán Napoléonville is volt a neve. Vajjon áll-e még a császár büszke lovasszobra a mult aranyporától belengett Szent Háromság-téren, vajjon mutatja-e még parancsoló jobbkarja a francia jövő, francia boldogulás számára egyedül helyes utat: át a Csatornán, az ösellenésg, Anglia krétaszikláira felé! Az utolsó polgári lakostól is kiűzített kikötővároska keskenyhomlokú, vöröstégla házorsai között a háború halál némasága örvényelt már körülöttem, mikor lenéztem a Roule-szikla fellegvárából az acélpikkelyes, fehérhabsapkákat rengető Kanálisra, mégis, a csipkésen szaggatott parti napban villódzó gránitszikláival, roppant gesztenyefák alatt lezártan álmódó esónakházaival, nemrég még Calvadost, a híres normandiai almapálinkát s hozzá vörösfőtt króvetet, csebeborányi sós aprórakot felszolgáló bistrókkal, a fel-fel-villanó fárosok pirosan-zölden hunyorgó egyszemével, a letűnt francia nyarak derűjét lehelte s az elmaradhatatlan Café de Commerce feketére vásott tölgyfaasztalán friss virágoskor vidított a pohos agyagkancsóban, csakúgy, mint régen... Rouenba, Normandiának ebbe a keltaeredetű fővárosába, auton mentem át és szerencsém volt, mert a párisi autókárok világhírű csordája valahol másutt legelt s így egyedül kiszállhattam a Vieux Marché napégetten kopár, de a közepén máglyahalált halt Jeanne d'Arc hősi eposzával megszentelt négyzögén, egyedül nézhettem fel a Notre-Dame-katedrális márványcsipkéire, égnevesző, gót ívek felhőmályában, önkéntlenül is lábujjhegyen lépve, nehogy felrebbentsem a századokat, amelyek bebörtönözve alszanak itt a végtelenül bonyolult, vagy végtelenül egyszerűen bordázott oszlopóriások lábánál — erről az építészetről, különösen, ha a síremlékek és portálék áttöréseit csodáljuk, igazán el lehet mondani, hogy megkövült zene...

Emlékek, élmények, soha vissza nem térő szépségek széthulló mozaikkockái: a Vajtorony szikrázó fehérségéről vertarany puhaságával visszahulló napfény s hozzá a korarönesszánshóból fenmaradt legenda, hogy ez az égre mutató csónakújj a nagy-bőjtben is vajevesre jogosított polgárok kiváltságáigéneiből épült. A cilindertetejű, vízcsárokkal körülzárt kerek kőtorony, ahol Jeanne d'Arc raboskodott, a Szajnátszédítően átvélő vashid, amelyre lift víz fel és le, a Grand Horloge, azaz Nagy Óra, amelyet még 1385-ben készítettek s így Európa legrégibb órájának tartanak. Végül ennyi művészet, technika, történelem töltött után a nemkevéssé emlékeztetés roueni kacsá narancssal egytelő inyenése is, a házi különlegesség, amelyet a béke héthétszendejében úgy illett felszolgálni, hogy a villanyostokkal s hármás segédlettel és kivonult szácsacs egy ezüstprése-lőn a vendég előtt összeroppantotta a rozsdásrapirult sültet s hús helyett csak a csészényire lepadt kivatont adta lobbogó-forrón a goutmet-kéle.

Nem hinném, hogy a most éppen Normandiában vajdó jövő kedvezne az efféle szertartásoknak.

BOMBÁK SZÁNTJÁK FEL A TEMETŐKET

leborulnak az unokák őseik földi sírjára, canossát járnak a felszántott temetőben, ahova barbár bombák mennydörgése tolokodott be az ünnepélyes és szent csendbe, a költők, a bölcsék, a tudósok, a nagy államvezetők, az anyák, az apák és testvérek örök pihenőjébe. Unokáink leborul-

„Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak
Es alio imád-ág mellett.
Mondják el szent neveinket.

Ezt énkelte a költő majdnem száz év-
vel ezelőt. Unokáink leborulnak Igen.

nak a porig alázott és derékbatört büszke
cíprusok sötét lombja mellett, mely hara-
gosan élénk színével ráhajol egy szá-
múzott koponyára, egy kiforgatott lábszár-
csontra, egy korhadó koporsóroncsra.

Mert az ellenség most a temetőket bom-
bázta...

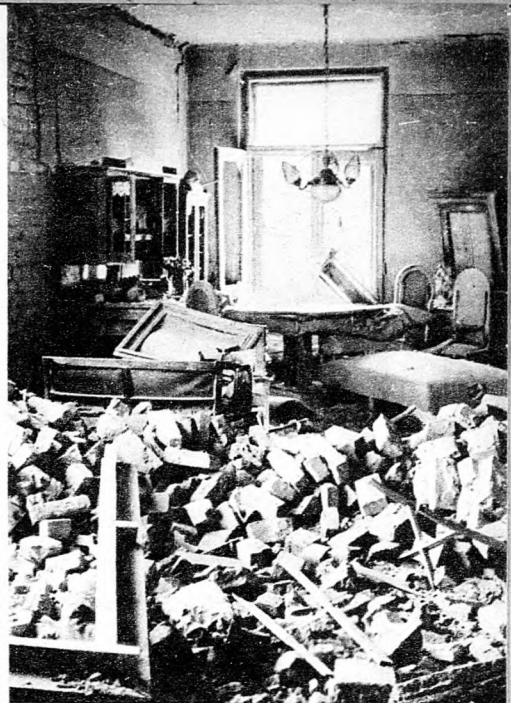
A temetőben élők és holtak voltak a
célpontok. A környék nagy zsidvásarából
a temetőbe menekültek az emberek. A bar-
bárok, akikről a római történetírók olyan
büszke fölényrel mondtak elitelő vélemé-
nyeiket, tisztelték a temetők „mentsvár”-
jogait. A barbár világban a templom véd-
hely volt, asylum. Mennyivel inkább gon-
dolhatták volna a ma emberei, hogy a tem-
ető védelmet nyújt.

De nem!

Ahol *Petőfi* szülei pihennek, ahol *Arany*
Jánost helyezték örök nyugalomra, ahol
Munkácsy Mihály alusza álmát, ahol *Kos-
suth* háborgó lelke találta békét, ahol elné-
multak *Ady* harsogó átkai, ahol utolsó jó-
ságos mosolyával hanyatlott sírba *Jókai*
Mór, ahol *Elaha* Lujza dalos szívéből to-
vaillantak a dallamok, ott, a lélek halha-
tatlanságának mezőin *lelketlen* bombák
szántottak, lelkeiken halál aratott.

A környéken kicsi házak. Az udvaron
éppen száradó ruhák. Ünnepek következett
volna. A fehér blúzokra és ingekre kor-
mot és port permetezett a robbanás.

A világ, amelyet olyan nagy szeretet-

tel bombáztak, már hozzádördött a földi
pokolhoz.

Temetők, templomok, egyszerű ottho-
tok...

Soha se felejtsem el a képeket, melyek
beleivódtak emlékezetem legmélyebb réte-
gébe.

Clementis Ervin: Német lányok fehérben

— Mennyi vére van az embernek?
 — Körülbelül hat liter.
 — Nagyon helyes. Most arra feleljen valaki, hány vörösvérsejt van egy ml vérben?
 — Hétmillió.

— Kitűnő. De ki tudná megmondani, mikor találunk ennél nagyobb számú vörösvérsejtet az emberi vérben?
 — Csend.

— Nos?
 Pár pillanatig tartó hallgatás után megszólal egy szőszkehajú, kékszemű kislány:

— A magas hegyekben élő embereknél felmegy ez a szám hat-, hétmillióra is.

— Nagyon jó. Tudtam, hogy te megfelelsz rá, Inge...

Inge elpirul. Örül a dicséretnek... Igy megy tovább a kérdés-felelet. A többi kérdésre már könnyebben megy a válaszadás. Pontosan felelgetnek a többiek is: Trude, Ruth, Erika, Carla, Irmgard és még vagy tizenöten. Ingeborg az ájulásról beszél és kitűnően tudja a szervezet oxigénellátásának kedvezőbbétételére vonatkozó szabályokat.

Fehérruhás lányok közt vagyok „valahol Németországban.” Hőfehér fejkendőjükön különös jel, olyan, mint egy háromágú ipszilon: a régi germánok életet és egészséget jelentő rovásjele...

Hűsz kislány hűsz pár értelmesen csillogó szeme figyelni az orvosnő minden mozdulatát.

A hatalmas épület minden tantermé-

ben hűsz BDM kislány (a Német Leányszövetség tagjai) tanulja az orvostudományok alapismereteit egy-egy orvosnő szakszerű irányítása mellett.

A vérről és vörösvérsejtekről szóló fejezetet már mindenki nagyon jól tudja. Most egy kis anatómia következik.

Az orvosnő mutatópalcájával végigvándorol a falitáblán álló emberalakon.

— A nép jövője szempontjából nagyon fontos, hogy ifjúsága egészséges nevelést kapjon s ezzel párhuzamosan maga is át-

érezze teste ápolásának, egészsége gondozásának fontosságát — mondja az intézet vezetője, maga is fiatal orvosnő. Orvosok, orvosnők és egészségügyi szolgálatos lányok adnak elméleti és gyakorlati oktatást a kiképzésre jelentkezett BDM kislányoknak.

— A tanfolyam meglehetősen rövid, de rövidege mellett is alapos és igen sok részletre kiterjed — hangzik tovább a beszámoló. — Tizenkét kettős órát, tehát tulajdonképpen huszonegy órát kapnak a *kétféles tanfolyam alatt* a lányok. s ez alatt az idő alatt az elméleti oktatás mellett, mint már mondtam, a legfontosabb gyakorlati ismereteket is elsajátítják. *Maga a tanfolyam tulajdonképpen az elsősegély-nyújtásról ismeretek alapos elsajátítására helyezi a legfőbb súlyt*, hogy az így kiképzett lányok — ha annak szüksége adódik — bombatámadások, szerencsétlenségek stb. alkalmával hasznos szolgálatára lehessenek a mentőszerveknek, illetve a sérülteknek. Az elsősegély-nyújtás gyakorlati ismereteim túl nem is nagy a munkájuk, mert ami azután következik, az már az orvos dolga...

Szétnéztek a fehér csempével borított teremben, amelynek szikrázó falára zöld fényeket vetít a kert lombjain átcsillogó nyári napsugár.

A házigyógyszertár mellett ketten is szorgoskodnak. A lányok minden mozdulatán látom, hogy alaposan megtanulták dolgaikat. Vattát, étert készítene elő. Minden mozdulatuk biztos és jól begyakorolt. Egy másik ifjú hölgy szükségkötést illeszt az önként vállalkozó »betegre«. Mellé beosztott baj-

társa szakszerűen támogatja a »pácienst«. A fertőtlenítőt is megszállták ezek a mosolygó tekintetű lányok... Az előbb még csendesen figyelő terem most olyan, mint a megbolygatott méhkas. Mindenki lázasan végzi feladatát, mert nemcsak az a fontos, hogy munkájuk pontos és jó legyen, hanem az is, hogy gyorsan végezzenek vele, mert gyors intézkedéssel sokszor bizony emberéleteket menthetnek meg a kritikus pillanatok zűrzavarában.

Sokszázézer lány végezte el már eddig a BDM egészségügyi tanfolyamait. Háborús időkben igen fontos ez a kiképzés, mert gyakran akadhat alkalom, amikor százával kell kirendelni őket elsősegély-nyújtásra.

Elnézem az előtttem sürgölődő lányokat. Nyugodt a tekintetük, minden mozdulatukban a biztonság fölénye és nyugalma. A pánikot nem ismerik s azt se tudják, mi a tanácsalanság vagy a kapkodás. Sokan olyan jó előmenetelt érnek el a tanfolyam alatt s annyira megkedvelik ezt a munkát, hogy tanulmányaikat is ebben az irányban folytatják tovább. *Ezekből lesznek a legjobb orvosnők, ápolónők, műtősnővérek és asszisztensnők* s posztjukon a legnehezebb helyzetben is pontos, megbízható munkát végeznek.

Vége az órának. Búcsúznak. A fehér fejkötők kedvesen hajlonganak felém. S rajtuk a fekete »róna«, az ősi rovásjel, mely mint homlokuk fölött égő felkiáltójel figyelmeztet munkájuk szépségére és fontosságára...

Lépéseim neszt felfogja a folyosókon végighúzódtó vastag piros gumiszőnyeg. A tantermekben elcsendesedik a zsongás. Új óra, új tantárgy következik...

DE SZIVEMBŐL ADTAM

Az első pénzemet,
 Amit versért kaptam,
 Mind a szegényeknek,
 És rongyosoknak adtam...

Hiába osztottam,
 Mert az a pénz kevés,
 Sorsuk továbbra is
 Maradt igen nehéz!

Azt hittem, hogy egyszer
 En is jót csinállok,
 Láttam, hogy a pénzzel,
 Csak bűt faricskállok...

Sírt hálával szemük,
 S jó volt a jószágom,
 Az Isten akarta így,
 Legyen ilyen kívánságom.

Az első pénzemet,
 Amit versért kaptam,
 Mind a szegényeknek,
 De szivemből adtam!...

TUBA TÓTH KÁROLY

IV.

TANÁR ÚR

Dörgött a hangja, mint az égi háború. Még a lányok is összevágták előtte bokájukat. Magas volt. Vállas. Apróra nyírt derekas hajáról, tatáros koponyájáról csak a turbán hiányzott, hogy olyan legyen, mint egy török szultán, valamelyik Jókai regényben.

Nem illett a kortársai közé. Bog tanár úr aprólékos volt, kecsinyes, cvikkeres és fontoskodó. Szabó savanyu és szeszindű szőke, mint a kovászos uborkás üveg tetején elcetesedett félszömlé. Schenk hegyesorru, szimatoló és diadalmasan kárörvendő.

Ő kivált közülük. Megjelent az ajtóban. Kondult a hangja, búgott szavára a levegő. Úgy járt, mint egy lábra kelt sudár fenyőtörzs. A kereskedelmi iskolában, ahol kettőskönyvvitelten és gazdasági földrajz sorvasztotta ifjú lelkeinket, ő magyar irodalmat tanított.

Tanított? Nem. Éppen ez volt a furcsa. Nem tanította, hanem szerette a magyar irodalmat. Olyan lelkesen és akkora átültető erővel, hogy a kisebbségi iskolában, ahol a tanterv s az ellenőrző állami hatalom szerint minden egyéb fontosabb lett volna, mint a magyar, miatta, egyedül miatta, semmi mással nem törődünk, csak az irodalommal.

Pedig szép se volt. Nem voltunk szerelmesek belé. Daliássága inkább tiszteletet gerjesztett, mint rajongást. Nem volt apás. Nem éreztük bácsinak. Valami más titka lehetett. Húsz év távlatából emlékszem vissza rá. Negyvenharmad magammal vártam. Leghátul ültem, besüppedve a padba. Javítani való dolgozatokat hozott.

— Ignác? Melyik az?

Kitámolyogtam a katedra elé. A füzetemet nyújtotta. Rámordult:

— Olvassa fel!

S míg olvastam, dadogva, rémülten s mit se sejtve az iskolai dolgozatot, egyet a negyvenhárom közül, rám nézett. Egyre figyelmesebben nézett. Az arca megpirosodott. Bólintott és helyre küldött. A következő órán hat kötet Ady-verset tett le a padra elé. Egy hét múlva megkérdezte, hogy tetszetek-e a versek, kiszólitott, hogy azt, amelyiket szeretem, olvassam fel. Később magához rendelt: szerepet adott. Egy Ady-verset kellett nyilvánosan elmondanom.

Intézetben laktam. Sovány voltam, sápadt és köhögős. Fellépés előtti órán egy kis üveg mézet tett a padomra és cukorkával töltötte meg a zsebemet. Az előadás után megkérdezte, hogy kik a szüleim s levelet írt anyámnak. Ma is emlékszem erre a sorára:

„Nem kereskedelmibe való. Vagy színésznő lesz belőle, vagy újságíró!» De emlékszem arra is, hogy Katót, a kis pürkereci csángó lányt a falujában látogatta meg nevelő szüleinél; Kovács Katinkát, aki gyalog járt be a harmadik határról, beiratta az intézetbe, a félévi ellátási díját maga fizette ki. Szabó Jucinak, aki már errettségizett s állás után loholt kérés nélkül s köszönetet nem fogadva el: egy kis írógépet adott...

Honnan? Miből? Nem gondolkodtam rajta akkor. Tizennyéves voltam s akkori életemben ő volt az a csoda, amit, mint angyalfiát, oly természetesen fogad el minden gyerekleány...

Elkerültem az iskolából. Elfeledtem. Nem hallottam róla semmit többé. Országhatár választott el.

Húsz év múlva bukkant fel az újságban a neve: X. Y. felsőházi tag. Ő lenne, csakugyan? Középkolai tanárt is ér ilyen tisztesség? S furdalni kezdte oldalamat egykori tanárom titokzatos alakja. Ki volt? Hogy élt? S miféle titkos tudománya volt, hogy a jövőmet meglátta, jöelöre?

Egy erdélyi festő képkiállításán, két évvel ezelőtt megütötte fületem a hang. A hang, ami az égi háborúé, félelmetes s mégis oly biztató... Tanár úr állt a hátam megett. Sudár alakjára, mint fenyőre az évek, oly egyenletesen fonódott az elmúlt idő; deres haja fehér lett, mint a hó. Csak mosolya nem öregedett s a hangja... Csak az? Ránéztem. Egyik képet éppen megvette; karonfogott egy államtitkárt s rábírtta, hogy megvásárolja a másikat. Fordult. Egy fiatal lány szakadt a nyakába:

— Köszönöm, drága Pista bácsi, hogy megszerezte az ösztöndíjat. S már jött is egy fiatal fiú, hogy ő is hálalkodjék... Ekkor látott meg. Ekkor öleleztünk össze...

S én megkértem rá, hogy azt a sok jót és azt a nemességet, amit tőle láttam, kaptam és tanultam: köszönhessem meg egyszer. Jöjjön, látogasson meg. Hadd legyen vendégem. El is jött. Hátzissákkal mégpedig. Fürgén szaladt fel a lépcsőn. Egy szép kis kövér udvarhelymegyei báránykát hozott, — ebédre.

— Hát a tanár úrnak nem lehet semmit megköszönni? Örökké és újra ad? Ad szeretetet, szellemi és testi táplálékot, ösztönzést, pártfogást. Most a multat, a régi sugárzó ifjúságot, az Ady-könyveket, a jóslatot szeretném megköszönni — s ehelyett ismét kapok? Egy szép kis bárányt...

— Sajtot is hoztam! — kondult félelmetes hangja s úgy járt szeme körül a házon, mint aki a segíteni valót s a szükségét keresi...

Székely ember ő. Udvarhely-megyei. Nem gazdag s nem szegény. Tanárnak készült, de csak ezért, mert szerette az irodalmat s nem azért, hogy szekundát osszon. Nem is tanított eleinte. Inkább gazdálkodott. Forgatta a kicsi hazait: az esztenányi juhot szaporította, a földet gondozta. Aztán katona lett. S amikor a világháború után, mint huszárkapitány leszerelt: választania kellett: gazdálkodik-e, vagy elmegy szegény, rosszul fizetett irodalomtanárnak a brassói leánykereskedelmihez? De ő éppúgy, mint Benedek Elek: akkor jött haza. S választotta: a nehezebbik részt.

Kértem, hogy beszéljen még egy kicsit magáról. Nem ért rá. Egy székely diákot éppen intézetbe kellett elhelyeznie; a falujabeli öregasszonynak pere van a kúrián s ő a tanácsadója; tárgyalni is kell: villamosítják a székely falukat s ő veszi erre rá az embereket.

— Majd legközelebb jól elbeszélgetünk! — így búcsúzott, katonás, parancsosztó hangján s legközelebb szó, beszéd helyett — ismét segítséget hozott... Azt a segítséget, aminek a szükségét megérezte a házamtáján pillanatok alatt, — kérdés nélkül is...

Amikor a szemére vettem fáradhatatlan voltát s hogy örökké cselekszik, örökké segít és szüntelenül csak másokért él, elmosolyodott. Kemény hangja ellágyult és így felelt: — Apám is így szokta volt!

Búgott a szava, mint a nagyharang s méltóságos, fehér feje felett ez a szerény öntudat glóriázott, ami csak abban ragyoghat fel, aki apai, nagypai s egész nemzetsége örökségeként, egyetlen érzést hordozott magában, eleitől fogva, azt, hogy szolgálatot tenni a legszebb hivatás.

(Folytatom.)

Színésznővel történt

IRTA: Fendrik Ferenc

Délutánonként Ili lecipelte a kerti pavilonba az ócska írógépet. Aztán megkezdődött a munka. Pista diktált, ő pedig kopogott, már amennyiben nem fordult elő a szövegben *t*, *m* és *b*. Ezek a betűk ugyanis hiányoztak. Azonkívül az *l* és a *h* a sor fölé ütött, a *d* pedig a sor alá. De ezeknek már csak a külalak-szempontjából volt jelentőségük.

Pista három óraker szokott jönni, cigarettára gyűjtött, felhajtott egy pohár feketét és fel-alá kezdett járni. Mert alkotni csak így lehet. Nagy irodalmi mű készült ugyanis. „Szívek”, színmű három felvonásban, írta: Székely István gimnáziumi VI. oszt. tan. Ili szerint teljesen felesleges jelezni a foglalkozást.

Hetek óta tartott a munka, mert Ili csak egy ujjal tudott gépelni. Pista szavát adta, hogy fázadozásai jutalmul elveszi feleségül, ha az esküvőig megtanul legalább négy ujjal gépelni. Ilinek valóban kiváló érdemei voltak a színmű megszületése körül; először is ő szerezte az írógépet. Az ügyvéd-nagypapa padlásán fedezte fel. És ő lopott ugyan csak a nagypapától papírt. Cigarettát aputól kerített, feketekávéval pedig a szobalánnyal szövetkezve látta el Pistát. Olvasták ugyanis, hogy az írók nagymértékben fogyasztanak különféle izgatószerket, azért ivott meg Pista minden délután félliter feketét, pedig utálta.

Es egy napon Lili leütötte az utolsó pontot.

A nap jelentőségéhez méltó alkony szállt a kéltre.

— Ki lesz a főszereplő? — kérdezte Ili.
— Kállay Judit.

Ili fintorgatta az orrát.

— Azért akarod, mert csinos nő.

— Azért akarom, mert nagy művész. Sohasem engedem érvényesülni a művészet rovására azt a szempontot, hogy valaki csinos nő.

Másnap Ili elkísérte Pistát Kállay Judit lakásáig.

— Miért ezt a ruhádat vitted fel? —

— Ez a legrendesebb.

— Tudom... Meg akarod hódítani a Kállayt.

— Rájöhettél volna már, hogy úrienber vagyok. Megmondtam, elveszlek feleségül és ebből az következik, hogy nem óhajtom meghódítani se Kállayt, se mást.

— De tíz percnél tovább ne maradj.

*

— Művész, kérem, egy gimnázista van itt — jelentette a szobalány.

— Engedd be.

Pista összeütötte a bokáját.

— Székely István, Eötvös József gimnázium, VI. osztály.

A színész mosolyogva nyujtotta a kezét.

— Örvendek. A hatodik osztályt képviseli?

— Nem, kezesókolom. Saját magamat.

— Azt hittem, maga a küldöttég.

— Manapság már nem foglalkoznak színésznőkkel a fiúk.

— Talán nem is ismernek?

— Nem nagyon.

— Meglep... Szóval autogramot se gyűjtöttek.

— Gyűjtöttek, de kizárólag sportemberektől. Multkor volt a Kovács Misinek egy eredeti Gréta Garbója, de csak egy tartalék ferencvárosi jobbszélsőt kapott érte.

— Maga mindenestre ismer, hogy itt van.

— Nagy tisztelője vagyok művész, elsőrendű művészetének.

— Megvigasztal — csillant meg vidáman a színész szeme. — Foglaljon helyet.

Pista előhúta zsebéből a darabot.

— Úgy érzem, tiszteletemet legmegfelelőbben úgy nyilváníthatom, ha színdarabot írok a művész számára.

— Nagyszerű! Mutassa!

Jókedvűen nyúlt érte.

— Ó, le is van gépelve!

— Néhány betű hiányzott a gépből, azokat tintával írtam be.

— Az nem baj. „Szívek.” Szép cím.

— Eredetileg „A két szív” volt a címe, de mivel a *t* betűvel is baj volt, megváltoztattam „Szívek”-re.

Tavaszi szél csapott be az ablakon és virágszirmokat szórt a gimnázistára. A színész maga alá húzta a lábát, úgy kuporgott a hatalmas heverő sarkán.

— Mikor játssza el, művész? — kérdezte a gimnázista.

— Mikor?... tündődött mosolyogva a színész. Azt gondolta, hogy sohasem lenne szabad eljátszani... még elolvasni se... csak álmodni róla, mint az ifjúságról. Hangosan pedig azt mondta: — Majd odaadom a színháznak és döntenek.

— Nem a művésztől függ, hogy eljátssza?

— A színház adja a pénzt, nekem legfeljebb annyi bevételesem van, hogy nem vállalom.

— De ezt vállalja?

— Feltétlenül.

— Mikor tudhatom meg a döntést?

— Jöjjen el... mondjuk a jövő héten. Pénteken. Dél előtt kilencig telefonáljon, hogy el ne felejtsem... Itt tartanám uzsonnára, de a szabóhoz kell mennem.

— Nagyon köszönöm, de úgyse maradhaték. Lenn vár a menyasszonyom.

— Menyasszonya van?

— Igen. Ő gépelte a darabot.

— Hozza el őt is. Kapnak finom békebeli csokoládét.

— Ili nem szereti a csokoládét.

— Akkor finom kávé lesz... Magának, ifjú szerző úr, addig is adok valamit. — Átfutott a másik szobába s egy fényképpel jött vissza. — Parancsoljon. A legújabb fényképem. Írtam is rá valamit. Nem autogram. Emlék. Nézze. „A legkedvesebb szerzőmnek.”

Pista vizsgálta a képet.

— Művész, melyik szerepéből való?

— Civil kép. Maga kap belőle először.

— Köszönöm, de civil képet nem viszek el.

— Ó és miért nem?

— Mert művésznőnek csak a színpadon vagyok tisztelője. Amikor valamilyen szerepet játszik. Akkor tökéletes. Magánéletében azonban...

— Miért nem tetszik a magánéletem?

— Mert az ura nem méltó a művésznőhöz. Nem lenne szabad, hogy Juliának olyan ura legyen, mint a vezérigazgató úr. Júlia Romeóhoz menjen feleségül.

— Ami azt illeti, az uram tényleg nem Romeo.

— Kívér, öreg, kopasz és...

— És?

— Olyan, mint egy újévi malac.

*

Előadás után Walder Elemér vezérigazgató úr elvitte a színésznőt vacsorázni. Tíz

éve éltek együtt nyugodt, polgári házasságban.

Ezen az estén a színész, ideres volt, semmi se tetszett neki, mindenbe belekötött.

— Mondja, Elemér, maga tulajdonképpen hány éves?

— A feleségem és nem tudja?

— Maga se tudja, mennyi vagyok, pedig az uram. Hány éves? — sürgette.

— Három híján hatvan.

— Szóval ötvenhét. Nem tagad le egyet se?

— Pontosan annyit, amennyit maga, drágám.

— Jó, jó, csak ne humorizáljon. Ez a kopasz fej már igazán tűrhetetlen. Nem csinálna vele valamit?

— Majd holnap kérek rá egy szép, dús sörényt a színháznál.

A pincér pompás serpenyőrostélyost tett az asztalra. Kifűnő étvágygal látott hozzá a vezérigazgató úr.

— Úgy, csak egyék, csak tömjé magát! — mondta ellenségesen, cukornéki teáját keseregve a színész. — Olyan már, mint egy újévi malac!

Aboldog ifjuság

életerejét, testi és szellemi gyarapodását fokozza az Ovomaltine rendszeres fogyasztása. Az Ovomaltine természetes erősítő tápszer, amely kis térfogatban, sűrítve nyújtja a serdülő szervezetnek a növekedéshez elegendhetően fontos erőttöbbletet. A friss tej, tojás, kakaó és maláta valamennyi sejtépítő anyagát tartalmazó Ovomaltine minden szemcséje felszívódik, hússá, vérré válik.

Gyermeke jövőjéről gondoskodik, ha reggelire-uzsonnára 1—2 csésze jóízű Ovomaltine-t ad, mert a jól táplált gyermek átvissza duzzadó energiáját a felnőtt korba. Az Ovomaltine-t főzni nem szabad.

OVOMALTINE HATA'S
CSAK OVOMALTINE-TŐL VÁRHATÓ!

A FINN OTTHON RÉGEN ÉS MA

A finn védősereg világhírű önkéntes női tagjai, a lották fogadalma így hangzik: „Becsületszavamra fogadom, hogy minden erőmmel segítem a védősereget a hit, a haza és a család védelmében...”

Milyen az a finn otthon, mely ilyen hősi erőfeszítésre készíti a nemzet apraja-nagyját?

A finn otthon főerőssége, hogy ősi jellemvonásait megőrizte. A kemény életküzdelemről a napsugaras béke idején sem szakadt el, az önellátást, a női hivatásra való felkészültséget, a háziasszonyi tudás megbecsülését akkor is megtartotta, mikor ezt nem parancsolta szükség. Ez a hűség magyarázza meg, miért állja rendíthetetlenül a háború viharát.

Egy tengerparti női tornásztelepen, a Viipuri melletti Tanhuvaarában hatalmas díszbútorral írták a falra, emlékeztetőül a derűben és a könnyű esztendőben is:

„Dicső dolog, elhullni a küzdelemben,
De dicsőbb: mosolygó arccal állni a vihart!”

A lelki gyökereket fejlesztették, gondozták. Különösen a Kalevalából tanították meg a leányoknak és asszonyoknak az otthonépítés tudományát. Évezredekre visszamenőleg megmutatták, hogy a finn asszony hogyan szőtt-font, fűtötte az ősi gőzfürdőt, a szaunát.

A finn és a magyar nép közös lelki vonása, hogy a becsületet és a tisztaságot mindennél többre becsüli. Bármily messze kerülünk egymástól, történelmünk annyiban hasonlít egymáshoz, hogy szégyelni való lapjai nincsenek. Orgyilkosság, árulás, méregpohár a két testvérnemzet multjában ismeretlen. Ugyanilyen jellemző tulajdonságunk a testi tisztaság igénye. A honfoglaló magyarok főemberei bőrből készült fürdőkádát használták. A finnek pedig éppen az jellemzi legjobban, hogy előbb úgy fürdősobájuk, mint lakóházuk... Ezt úgy kell értenünk, hogy ahol a finn letelepedik, azonnal megépíti magának a szaunát. Fenyőgerendákból kunyhót állít a folyó, tó, vagy tengerből partjára és a házaeska egyik sarkába hatalmas köveket rak. A kőhalmot azután, tüzet rakva, izzásig hevíti. Mikor már pirosak a kövek, hideg vízzel leönti őket, mire a kis kunyhóban sűrű gőz fejlődik. Ekkor az egész család a magasra helyezett polcokra fekszik és izzad. A forróságot hidegvizes csöbrökbe mártott nyirfagallyak pacskolásával enyhíti. A vesszőzés a vérkeringést is meggyorsítja. Újabb izzadás után a fürdőzők kiszaladnak a szaunából és a jéghideg tóba, vagy folyóba vetik magukat... Télen a hóban hempergöznek... Ez a szokás máig megmaradt, a mult század végéig minden este gőzfürdőt vettek a finnek, de ma, a faanyag nagyobb értéke miatt, „csak” szerdán és szombaton fürdik az egész ország népe. A szauna-szokás annyira hozzátartozik életrendjükhöz, hogy ahol az aronvonal rövidebb-hosszabb ideig állandóan, a finn katonák azonnal megépítik a szaunát.

A rengeteg erdő tájképét, a magános gazdaházban éldegélő fiatal leány életét tükrözi a Kalevala rigmusa, kifejezve azt is,

hogy a fürdőkészítés mindig a fiatal leány kötelessége:

„Anni, jónevű leányka
Suttymban a fürdőt fűti
Fereteg letörte fával,
Ég villama sujtottával,
Zugóból köveket kifog,
Vilte gőzzel csapzaniok,
A hararasztból vesszőt vagdal...”

A finn lakóház őse a „füstös szauna”, vagyis az a ház, ahol még a fürdőházban laktak és a házon nem volt kémény, hanem a mennyezet alatt terjengő füst fojtotta el a felfelé röppenő szikrákat. A fejlődés következő foka, mikor már lakószobát építettek a fürdő mellé. A helsinki Szabadtéri Múzeumban századokra visszamenőleg megismerhetjük a finn otthon fejlődését, különböző korokból, különböző vidékekről származó házak bemutatásával. A múzeum alapítója, Heikel professzor, ha Szuomiban valahol egy teljesen korhű, régi házra bukkant, szétszedte és a Helsinki melletti szigetén pontosan összerakatta. A sziklára épített boronaház volt az ősi típus. A mai gazdaház főbb vonásaiban hasonlít az ősi hajlékhoz, csak célszerűbb, tágasabb és világosabb.

A mai otthonnak is fődíszje a „ryjy”, azaz az ősi gyapjú faliszőnyeg. Mindig otthon készül, jelképes alakokkal, néha a család élettörténetét is beleszővik. Evszámok, ajtótos kezdőbetűk formálódnak elő finom, tompa színeiből. Különösen szép „ryjy”-ket készített Aino Raivio, a volt budapesti finn követ feleségének, Lemmikki Talasnak az édesanyja. Miután tízennégy gyermekét felnevelte, abban találta pihentető örömet, hogy a falusi asszonyokat az ősgyapjúszőnyeg készítésére taníttatta.

A Kalevalának abban a fejezetében, melyben „tanítják a menyecskét”, erről is szól ének:

„A fomált magud fonogasd,
Gyapjú szálát nem szorosra.
Lenfonalat öszszébb fogva;
Kemény gombolyagot készíts.
Mátólára gombolyítsd fel,
Szugolyfára szépen szedd fel,
Szövösözékre szépen tedd fel,
Üsd a bordát istenesen.
Emeld a nyüstököt ügyesen...”

A Kalevalán kívül ősi munkadalok vallanak a munkák ritmusáról. Természetesen egészen más üteme van a kötörök dalának, mint a favágók énekének. Az asszonyok a hintadalokat akkor énekeltek, mikor a szoba gerendájára erősített hintabölcsőt rengették. A malom alján, kertekben régi, kedves szokás szerint mindig ring a páros-hinta s a szobák hagyományos díszje a hintaszék.

A fürdő, a hinta, a gyapjúszőnyeg, a dal: csupa olyan örömök, melyeket a család önére jébből megteremthet magának. Erre törekednek a táplálkozás szempontjából is. Gabonában ügyis behozatalra szorulnak, legalább a hatvanezer tő halgazdagságát igyekeznek minél jobban kihasználni. Ezért a gazdasszonyokat a legkülönfélébb halételekre tanítják. A haltisztítás szaporítatlan mesterségét versenyekkel igyekeznek népszerűsíteni. Igaz, a haltisztítási versenyen kívül a háztartási munka többi ágából is rendeznek versenyeket. A tökéletes gazdasszonyt mintaháziasszonynak nevezik és otthonába tanulmányi kirándulásokat rendeznek.

A finn otthonoknak mégis az a legkedvesebb vonása, hogy őszinte szeretet száll falaik közül magyar testvéreik felé...

Sz. Weress Jolán

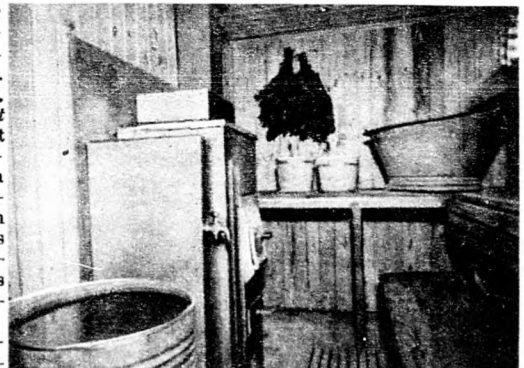
Hó borítja az Ezertó Országát

Jellegetes finn gazdaház, vörösre festett fállal, fehér ablakkerettel

Haltisztító verseny

Városi lakás szaunája

Mi történt? Bonyi Adorján

Egy bizonyos év júniusában, pontosan június huszonharmadikán, valamivel éjfél előtt, megszorították az ügyvédék kapuját.

A városka mélyen aludt. Fülledt éjszaka volt, a hold magasan, teljében állt és mintha sárga tányérjáról olvasott meleg mézet csurgatott volna a pihenő házakra és kertekre: mi se mozdult a világon, a sűrű bogyóságot szinte összetapasztotta a fák és virágok leveleit. Néha álmában szomjasan vakkantott egy kutya. Valami éji madár olykor rekedten, tűnődve rikoltott. Ekkor zörgettek az ügyvédék kapuján.

Előbb csak egyszer, aztán újból és megint és mind türelmetlenebbül.

Az ügyvéd felriadt álmából. Azt hitte, képzeli. Ki akarna valamit a másiktól ilyen későn ebben a derék, zavartalan kisvárosban? A békeévek zsiros csendjében élt a város, nappal dolgozott, éjjel aludt, ki akarná most udvariatlanul megtörni ezt a szép rendet?

De a kapun újból zörgettek: ime, ez mégis valóság. Az ügyvéd magára kapott valamit. A cselédség a ház végében lakik, magának kell utánanézni, ki zörget?

A kapuajtóban, feketén a sűrű holdfényben, Borgó Mátyás állt, a szomszéd. Az ügyvéd azt akarta kérdezni, mi történt? De a másik megelőzte őt és pontosan azt kérdezte:

— Mi történt?

Az ügyvéd elbámult s hallgatott. Nem értette a kérdést. Borgó türelmetlenül megismételte:

— Nem tudja, mi volt az? Nem hallott semmit?

Az ügyvéd meghökken. A szomszédon galléros köpenye volt, azt is alaposan magaköré csavarta, mintha fázna — ezen a fullasztóan meleg éjszakán! És arra fehér.

Az ügyvéd nyugtalan lett.

— Tessék — invitálta a szomszédot — tessék beljebb jönni. Nem tudom, miről van szó.

Borgó szinte haragos arccal sietett be mellette az ügyvéd szobájába. Az ügyvéd lámpát gyújtott. A szomszéd leült, mereven, mintha hallgatónak, bizalmatlanul firkészte az ügyvéd arcát, majd megszólalt:

— Azt kérdeztem, mi történt? Mit hallott? És mit tud?

Az ügyvéd kíváncsisága és izgatottsága csak növekedett:

— Mit kellett volna hallanom? És mit kellene tudnom? — kérdezte elfogódva és nézte a hatalmas szomszédot.

Mert nevezetes ember volt a városkában Borgó Mátyás. Itt lakott az ügyvéd szomszédágában, óriási kertben, véreibe közt, egyedül. Széles barna háza alig látszott a fák között: a ház is bizalmatlanul elhúzódott a világ elől, mint gazdája. Egy hallgatag, idős nőszemély vásárolt be Borgó számára, kitakarította a házat, megfőzött, aztán naponta hazament a városvégre. Borgó nem szerette maga körül az embereket. Gazdag ember hírében állott. Naphosszat kertészkedett szép kertjében, madarakat etetett, méhesében szorgoskodott, vagy szíjon fogva egyik kutyáját, nagy sétát tett az erdő felé. Ilyenkor, ha

ismerőssel találkozott, dörögve köszönt, de összehúzott szemmel elnézte, hogy ne kelljen szóba állania. A kaszinóba nem járt, bár évente megtervezte eljuttatta a tagsági díjat. A vendéglőben sohasem fordult meg. Újságot nem járatott, a levélhordó azt állította, hogy még sohasem vitt levelet Borgó házába. A nevezetes új tárlalmányt, a rádiót se vezette be, talán hírt se hallott még felőle. Csak egyetlen hely volt, ahol emberek közt megjelent: olykor, mise közben, bejött a templomba, megállt egy oszlop mellett, hosszan, mozdulatlanul szembenézett az oltárral, arca ilyenkor is kifejezéstelen volt és rideg. De ekkor másnap mindig nagyobb összeget küldött a szótlan cseléd útján a parókára, a templom céljaira.

Egész viselkedéséből az látszott, hogy bizalmatlan az emberekkel szemben, nem érdeklődik, talán az egész világ nem érdeklődik őt. De kertjének gyümölcsstermését a vén cseléddel elküldte és szétosztatta a városka szegényei közt, néha, télen, pénzt és tüzelőt is vitt a cseléd a szegény-sorra. Am, hogy általában mit csinálnak az emberek, mi történik közöttük, mi hír és esemény van a világon, arra Borgó nem volt kíváncsi.

Volt, aki azt mondta rá, bolond, voltak, akik nagyon is okos embernek tartották. De a városban mindenki kissé félt tőle. Lehet, hogy Borgó olyasmit tud, — gondolták sokan — amit egyikőnk se tud és ezért nem kíváncsi semmire se a mi életünkben.

Ez az ember ült most itt szemben az ügyvéddel, ez a zárkózott, rideg ember ült itt, falfehéren az izgatottságtól és kíváncsiságtól.

— Mit kellett volna hallanom? — kérdezte az ügyvéd, döbbenten attól, hogy ez az ember kimozdult magányából, zárkózottságából, félelmes közönyéből és most nagy izgalomban kíváncsi valamire, — igen, Borgó végre kíváncsi valamire!

A szomszéd szigorúan nézett az ügyvédre.

— Ide figyeljen — mondta. — En még le se feküdtem. Kései alvó vagyok. Csak úgy szenderegtem a divánon. Lehet, hogy elszunnyadtam. De aztán fölriasztott az a valami. Olyan erővel riasztott fel, hogy majdnem lezuhanam. Nem tudom megállapítani, mi volt. Először azt hittem, közeli villámcsapás. De sűt a hold és tiszta az ég. Valami csattanás, mennydörgés vagy robbanás lehetett. Értse meg, én már nem hallottam, csak emléke sajtott a fülemben. Lehet, hogy nagyon közel volt, de az is lehet, hogy igen messzire. Pontosán érzékeltem azt is, hogy a falak, szobám falai még remegnek bele. A levegő is mintha hullámozott volna, mint a víz, amelybe valami nagy dolog belezuhanat és utána hullámok csapnak szét nagy erővel. Ezt onnan tudom, hogy nem kaptam levegőt. De aztán a ház megszünt ingadozni, a levegő is visszatért és csend volt. Hát ez az, kérem. Mit tud erről?

Az ügyvéd nagyon figyelt, de csak annyit tudott mondani:

— Nem hallottam semmit. Aludtam.

A szomszéd bosszúsán legyintett:

— Erre föl kellett volna ébrednie.

Az ügyvéd tehetetlenül, bocsánatkérőleg ismételte, hogy aludt. És a családja is aludt, még most is alszanak a szomszédos szobákban.

A másik szigorúan, tűnődve nézte a holdfényt, majd pedig vállat vont.

— Lehet, hogy maga és általában maguk nem hallották, nem is hallhatták, — szólt. — Folyton minden ostobaságra hallgatnak, mindenre figyelnek. Mindenre, ami nem lényeges. En azonban ezt sohase tettem. Nem érdekelnek az emberek milliórd apró ostobaságai. Sose hallgattam meg híreiket és feljűjt nagy eseményeket, amikről bizonyos idő múlva csaknem mindig kiderül, hogy milyen jelentéktelenségek voltak. Nem vagyok bizalmatlan maguk iránt, — kérem ezt nem személy szerint magának mondom. Mindig az volt az érzésem, hogy maguk, igen, valamennyien emberek, valami rendkívüli gonoszságra készülnek. Mindent elkövetnek, hogy ezt eltitkolják és még maguk se tudják, mi lesz ez a gonoszság. Látja, kérem, ezért kerültem magukat Most aztán, ma éjszaka... Persze, egészen világos, így kell lenni: én, aki nem fecsegek folyton mindenféléről magukkal, nem olvasom újságjaimat, nem törődöm eseményeikkel, én sokkal épebb és érzékenyebb felfogó képességgel rendelkezem, mint maguk. Érzékeim pihentek és nincsenek elhasználva, mint a maguké. En ma este megéreztem, meghallottam, megtudtam valamit, amit maguk képtelenek voltak érzékelni. Igen, lehetséges, hogy így van.

Felállott, a szeme mélyen megcsillant és azt mondta:

— Amire felriadtam, amit féligmeddig meghallottam, amit megtudtam, valószínűleg annak a rendkívüli gonoszságnak a jeladása volt, amire maguk, emberek, készülnek. Bocsánat, ismét nem önmegfontolok, személy szerint.

Kézet nyugított, mintha bocsánatot kérne és egyúttal megbocsátana, majd sietve távozott.

Az ügyvéd zavartan csukta be utána a kaput s arra gondolt, ez az ember talán mégis csak bolond.

Borgó nem ment egyenesen haza, még bekopogott az ügyvéd másik szomszédjához, a telekkönyvvezetőhöz, aztán felcsöngöztette az orvost is. Sem itt, sem ott nem hallottak semmit, álmukból keltette fel őket.

Tűnődve, zavartan, elégedetlenül tért haza Borgó Mátyás. Az is megfordult a fejében, hogy talán ez a külső világ, amelyet oly semmibe vett és amelynek ügyesbajos dolgaival oly keveset törődött, most összebeszél és visszaadja a kölcsönt: ezek az emberek jól tudják, mire riadt ő fel, tudják, mi történt, csak éppen eltitkolják előle. Azt gondolják magukban: ha eddig téged nem érdekelték a mi ügyeink, hát ne érdekeljen ez sem.

Ez a föltevés olyan erős lett benne, hogy másnap, életében először, megjelent a kaszinóban. Ott szigorúan és tévován járt-kelt, megszólított embereket. Az ügyvéd, az orvos és a telekkönyvvezető már elmondták éjszakai kalandjukat Borgóval, a kaszinóban tehát kíváncsian és riadtan figyelték őt. Többektől megkérdezte: mit hallott az éjszaka? Mindannyian azt felelték, semmit. Nemcsak a szavukat figyelték, hanem a szemüket is. Megállapította, hogy őszinték.

Hazament, mint aki dolgát jól végezte. Most már bizonyos volt benne, hogy úgy áll mégis a dolog, ahogy az ügyvédnek mondta. Egyedül az ő érintetlen, megkímélt érzékszervei vették tudomásul az

AZ ASSZONY ÉS AZ ORVOS

IRTA:
Farkas Márta

A tompított világitású szobában olyan finoman és sejtelen tünik ki az asszony babaarca, mint a hófehér, sötétárnya-latú virág. Karcsu keze szorosan markolta a vékony takarót. Szemében elszántság villant fel, de hangja megcáfolta hirtelen támadt fellobbanását.

— Nem tehetem, doktor úr. Az uram...

— Az ura jó ember, asszonyom. El kell felednie, amit mondott vagy tett. Minden nap érdeklődik nálam hogyléte felől. Most is...

— Nem érdeke! Sohasem akarom látni többé!

— Miért? Annyira megbántotta?

A nyugodt hang bátorította az asszonyt. Az orvos magas alakja megnyugtatóan hajolt az asszony felé. Okos szemével belelátott a lelkébe. Feltartóztathatatlannul ömlöttek a szagzott mondatok az asszony ajkáról, panaszos mozdulattal ragadta meg az orvos kezét.

— Megbántott? ... Igen... Szinte megölt bennem mindent! Azt mondta, mikor megesküdünk, hogy sohasem akar gyermekét... Gyűlöli a gyermekeket... En belegeyeztem, mert hiszen azt se tudtam, micsoda kincs egy kisgyermek... és mikor megmondtam neki, hogy... nekem is lesz... doktor úr!

Az orvos szemében meleg fény villant fel. Vigyázva, óvatosan simogatta meg a kis kezét és nem eresztette el. Bár örökké magához láncolhatná az asszonyt, ezt a tülfütött teremtet, aki most panaszosan önti ki a szívét előtte. De összeszorította az ajkát. A másik férfire gondolt, aki ennyire kegyetlen.

— Azt mondta, hogy nem akar többé látni, ha megszületik a gyermek — Az asszony hangja egészen sötétre vált, szelid kis arcán csúnya vonás ütközött. — És most... itt van a gyermek. Eljöttem tőle, otthagytam... éljen magában, ahogy tud... pedig...

— Szereti még most is, ugye?

A kis kéz megremegett és még görcsösebben kapaszkodott a barna kézbe.

— Ó, Istenem, de mennyire szeretem még mindig! De sohasem tudom többé látni! Soha! Hiába hív, doktor úr, — sirt fel az asszony — Elváltak és elmegyek valahová, a kicsivel, hogy még messziről se kelljen látnom... ugye... ugye maga is ezt tanácsolja, doktor úr?

Az orvos egy pillanatra habozott. Szerette ezt az asszonyt, talán jobban, mint valaha és a lelkiismerete vívódott a becsülettel. Csak egyetlen szó, egy kézmozdulat, hogy elhitesse az asszonnyal: ott kell hagynia az urát. És akkor...

— Nincs igaza, asszonyom. Legelső sorban most már a kicsire kell gondolnia, aki miatt is... vissza kell mennie. Az ura már régen megbánta korábbi hevesességét. A kisgyermeket naponta dajkálja, játszik vele a különteremben, annyira szereti, elhalmozza mindennel, amivel a csöppsg még semmit se tud kezdeni. És... nagyon várja magát. Minden nap megáll itt az ajtaja előtt. De sohasem kér bebocsátást, mert nem tudja, hogy milyen fogadtatást várhat...

— Igazán? — csillant fel az asszony szeme és észre se vette, hogy az orvos milyen kínos mosollyal bólint. — Szóval vár és szeretné, ha visszamennék! — Dacos kis nevetés siklott ki az asszony száján. Arca lázban égett, egy pillanat alatt elfelejtette minden keserűségét. De azért még józan volt.

— Mondja meg neki, hogy hiába minden! A gyermekekhez pedig ne eresszék be, hadd fájjon neki!... mert ugye. ez fáj... az apáknak... minden apának, doktor úr?!

A férfi hevesen bólogatott. Biztosította az asszonyt, hogy az ura bizonyára boldogtalan lesz, ha nem látja a gyermeket. Az asszony boldog sóhajással ereszkedett vissza párnáira. Egyre azon gondolkodott, milyen érzést váltána ki az urából, ha megüzenné neki, hogy végleg elhagyja... Az elégtételbevés örömeiben nem gondolt arra, hogy mellette egy embernek sokkal nagyobb fájdalmat okoz, talán akaratlanul, hiszen az orvos sohasem szólt egyetlen szót se, korrekt volt, kemény és becsületes.

— Megüzenjem ezt neki? — kérdezte.

(Istenem, csak két szó, csak egy bólintás és enyém lehet ez az asszony!...)

— Ne üzenjen ezt. Nagyon nagy fájdalmat okozna.

(Megérdemelné pedig! Ha ez az asszony az én feleségem lenne, még a lába nyomát is megőrizném, amiért egy gyermekkel megajándékozott!)

— Most csak magára hallgatok, doktor úr! Amit mond, azt cselekszem. Nem vagyok olyan okos, hogy eligazítsam az életemet. Nagyon bízom magában, olyan magasan áll az effajta kicsinyes kérdések felett... mit jelent magának az, hogy két ember boldog, vagy sem?! Ugye, megmondja, hogy mit kell tennem?

A könnyörgő, bizakodó szemek reménykedve fordultak az orvos felé.

(Csak most adj egy kis erőt, Istenem!)

— Hogyne, asszonyom. Bennem bízhat. En valóban magasan felette állok ezeknek az apró kérdéseknek.

(Hiszen ezek a kérdések az életembe kerülnek!)

— Nekem ez semmit sem számít és tanácsot valóban adhatok. (Csak pár percig tart az egész, amíg meggyőzőm, aztán...) Egy pillanatra se gondoljon arra, hogy eltávozzék. Maguk ketten megértik egymást, szeretik egymást, boldogok voltak és lesznek is. Joguk van hozzá. A gyermek talán a legjobb szülőket kapja majd és maguk tökéletesen elfelejtik ezt a pár hónapot. Ezeket a csúnya hónapokat. (Sohasem voltak ilyen gyönyörű óráim még ebben az életben!)

— Nehéz idő volt, valóban — mélézött az asszony maga elé. Aztán halkán, csendesen, megbékélten nyúlt az orvos keze után.

— Köszönöm, doktor úr. Talán én magam... letévedtem volna a helyes útról. És... megkérném valamire. Nem nézne utánna, hogy vajjon az uram... az épületben van?

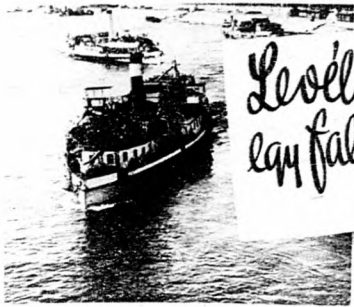
Az orvos karórájára nézett.

— Azt hiszem, itt áll az ajtaja előtt, asszonyom. Behívjam?

Egy csendes, boldog és örömteljes pillantás.

Az orvos felállt. Kezet csókolott az asszonynak, de alig érintette a puha bőrt. Aztán sietve kinyitotta az ajtót. Magas, energikus arcú, fiatal férfi lépett be a szobába. Kérdve tekintett az orvos felé, aki meghajtotta fejét. Az asszony csendesen, boldogan kívánt jónapot és kezét már a mellette álló férfi kezébe tette. Az orvos az ajtó előtt egy pillanatra megállt. Arra gondolt, hogy az asszony ura elfelejtette üdvözölni őt. Pedig, talán ha tudná, hogy mi történt... Keserű szájjal, gúnyosan megmosolyogta önmagát...

Rossz vége lesz,
ha nem védi napozásnál bőrét a
NIVEA
creme!

Levél
egy falusi Kisfiúhoz

Kisfiam! A hajón írom ezt a levelet, amely egy hétre megint elválaszt Tőletek s lassú méltósággal a város alá úszik, amely néma csendben s homályban lapul a táj kelyhében. Fülelem és szívem még tele van az ünnepi csenddel, amelyet ketten ízlelgetünk, délután a kertben. A szénakazlak meleg, poros illata gugogolt a szérű földjén, mint valami vásári kereskedő, aki régholt vadfüvek illatát árulja a porban, de a bürök torzsái közt zöldszemű gyík motozott s a diófa lombja alatt méhek dümögtek elégedetten. Ezt a pár percet hoztam magammal s alvó arcod mézes gyűrűkeit, amelyek édesek voltak, mint a kalács.

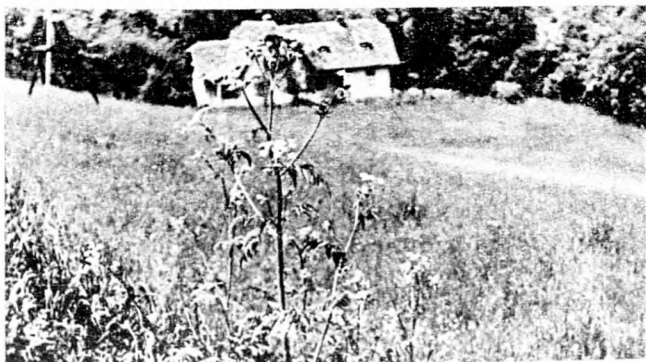
Itt már alkonyul.

A folyó zölden erezett márványa meghasad előtűnk s mögöttünk ívekbe bomlik, mint egy kupola, amelyet légibomba talált. A parton mogorva hegyek térdelnek s homlokuk vasos, olajzöld szőrzetét megmerítik a vízben. Két kobalddék lámpa pislog varahol, egyébként sűrűsödik a sötét, éjszakáink tartalma. Ezzel aztán ott is vagyunk, ahol kezdeni kellett volna a levelet, e vigasztaló sorokat Hozzád, aki száműzött vagy s elzavart melőlem az Édesanyáddal együtt a veszély, deleink és éjszakáink tompa fémhangon hörög sárkánya, aki a levegőben úszik s időnkint lecsap a városra.

Kisfiam! Nyolc hónapot éltél e földön s egy éjszaka az óvóhelyen megírtam két szemedben a félelem sárga könnyeit, amelyeket ismeretlen hatalom sajtolt az arcodra. Mit is láttál addig a virágból? Egy darab kék eget a Vérmező fölött s reggel a lovakat, amint izmosan és prüszkölve nyargaltak a gesztenyék alatt; aztán a Horváth-kert bimbózó fáit s egy kőzsa feketerigót, aki a Tabánból ruccant el erre s megrettenve a csöppnyi rabtermészet mohos, félelmetes árnyaitól, eilliant szabadabb tájak felé. Egy kiskutyát, akit felemeltek az ablakodhoz s egy halálraírt csirkét, aki a konyhakövön pihegett alélt, sápadt taréjjal, mást semmit. Ha jól meggondoljuk, nem is akad más látnivaló e földön, mint a háborítatlan természet, amelynek erősebb törvényei vannak, mint nekünk s e törvények közt csak éhség szerepel, gyűlölet sohasem. Aznap, amikor elváltunk, hogy a bitangoló rémség Rátok ne találjon, még sajnáltam, hogy táguló szemekkel magadra maradsz a világban az apád nélkül, aki harminc éve tanulja már a világot, — aztán elmentem Hozzád s láttalak a diófa alatt, álmodban, amely mélyebb és tisztább volt minden városi álomnál.

Ezért írok most, Kisfiam!

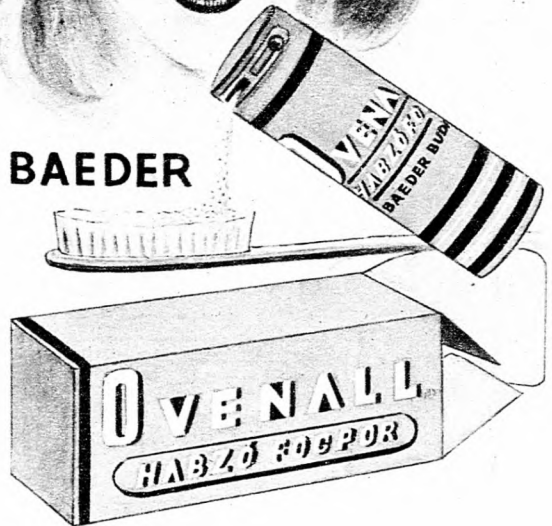
Azért, hogy sohase sajnáld ezt a száműzetést s ha felnősz, ne resteld, hogy falusi kisfiú voltál, míg szülővárosod fölött a halál csatangolt. A mi életünk egyre szegényebb lesz s a Tied egyre gazdagabb. Figyelj, Kisfiam, mert úgy lehet, sohase hallasz még olyan mélyeséges, üvegtiszta csendet, mint vasárnap délután a kertben, mielőtt a dombtetőn, a templomban litániára csendítene a harangozó s nem látsz olyan eget sem, amely szűzi vitorlaként dagad odafenn, hogy boldogabb élet felé ragadj a világot. Figyelj a délceg kakasra s íesd el tőle, hogy kell a hatalommal élni, mert közöttük sohasem fordul elő hivatalos hatalommal való visszaélés. A kényelmes ludakat, e falusi poigárpetet, amely fecsegve csipkedti az udvar sarkában sarjadt papsajt savanykás leveleit, oly közömbös méltósággal, mintha egy kültekl csapszékben fröccsözne vasárnap délután, nadrágtartóban. A csikót is nézd meg, aki punkósdkor született s vékony szőrében az új

a korszerű fogápolás

BAEDER

élet csiklandós villamossága bujkál s az ökröt, e jámbor rabszolgát, akinek lírai szeme van, mint egy ittas alanyi költőnek.

S ott a folyó, amely reggel ezüst, délben vas s estére aranyba futtatja fáradt szerelmese, az alkonyi nap; a fűzek boglyas feje, ahogy a vízre hajóinak, mintha reggelre mind öngyilkos lenne gyógyíthatatlan szerelmi bánatában. Emlékszel a tücsökre, akit az árokparton láttunk, amint ingyen hegedült ország-nak-világnak, e kifogástalanul öltözött bohémet, aki két arany rendjelet visel a frakkja mellén. Ha egyszer hangversenyre jársz, mert megfogja szíved a zene bővölete, emlékezz erre a falusi mesterre, aki este hétkor már javában húzta az Isten dalait s az öreg cserebogárra, aki talpig barnában úgy zümmögött a rét fölött, mint egy öreg karhatalmi egység, afféle mezei csendő.

A világ, Kisfiam, felétek tele van csodával, amelyek már rég nem teremnek a városban s itt hiába is akarna arra tanítani az apád, hogy a golya szebben repül a világ legszebb négymotoros bombázójánál, mert mifelénk már nem laknak gólyák, Kisfiam, nem szívlelik a petróleumszagú pocsolókat s a városi varangyot. A fecskét is hiába emlegetném, ezt a lakkruhás jelentőtűt, aki a természet nagy hadseregében gyorsan s megbízhatóan működik, mert fecske sem lakik mifelénk, Kisfiam. Olyon üres az erecské, mintha ez a karcsú madár sejténé, hogy a halál árnyékában élünk.

Ne búsulj, Kisfiam, a zörgő villamos miatt, mert zavaró repülésnél amúgyis megáll, viszont az őzsuta, akit az erdő alján látunk, nem áramra jár, hanem az élet szent parancsára s akkor is szökél a bokrok fölött, amikor mifelénk félelmetes üzemzavar van. Csak figyelj, Kisfiam, mert apád is így tanulta meg egyszer a természet nagyszerű ábécéjét s nem bánta meg sohase. Mert az emberi világban kell élnünk, de a természet nélkül nem érdemes. A követ, a betont, a vasat néha terepszínré festjük, de nincs az az álca, amely úgy harsanna a talpad alatt, mint hajnalban egy harmatos kaszálló s nincs erre mifelénk az a csend, két hullám közt, amely úgy zengene, vagy megérintett üvegphár tiszta csengésével, mint az a falusi vasárnap délután.

Figyelj, Kisfiam, mert apád még sokat mesélhetne neked, de befejezi a levelet, mert a hajója áll már a parti bokrok közt s az égre szagztatott vörös jelekkel a gyötört emberiség írja a nyomjelző lövedék dadogó nyelvén, hogy nem hagyja magát. A két kobalddék lámpa is kialudt s fölötünk örjögő motorok apríjják a csillaghímes levegőt. Ti minderről nem tudtok semmit, hát pihenj, Kisfiam s álmodban hallgasd a tücsköt, aki eljött az ablakod alá...

1. Fener házi szötteles vászonruha
2. Színes karton háziruha
3. Levendulakék mintás selyemből délutáni vagy kisestélyi ruha, előlről és hátulról bemutatva az érdekes modellt.
4. Mintás műselyemből szép kosztümszerű ruha
5. Házi ruha két különböző mintájú kartonból

6. Fekete bársonyruha madeira matröz gallérral
7. Szép bordürmintás ruha műselyemből
8. A 3. számmal jelölt délutáni vagy kisestélyi ruha eleje
9. Szép puha fehér szövet blúz fekete-fehér kockás aljjal
10. Short fehér vászonból kötényszerű előrésszel, sötétkék fehérpetytes műselyem blúzzal

Apám anyja: Farkas Örzse, böngészgetett a földéken, krumplit szedett őszi derben, búzakalászt nyárestelen.

Szedret szedett és számócsát, mínát és bodzabogyókat, gombát, csipkét. Közben flúzott vadvirágból koszorúkat.

Bejárta hársért az erdőt, Ismert minden fát és bokrot, tavasztól-őszig a határ Farkas Örzsenek virított.

Béreslány volt egykor lithon és a szabad pusztaságot cipelgette a faluba, hoi látott nyomorúságot.

Fiatalon meghalt szegény, de a vágját reámhagyta, azért nézek sóvárogva, a hátára, csillagokra.

KÖNNYU LÁSZLÓ

Milyen legyen a nyári ruhánk?

Erre a sokszor elhangzott kérdésre ad választ divatképeinkben bemutatott nyári ruhák kedves változata. Megtaláljuk közöttük reggeltől estig a nő egész ruhatárát. A felvonultatott ruhák egytől-egyig a legegyszerűbbek s ha nem tudnók, nem is vennők észre, hogy egyes ruhadarabok azért készülnek különböző anyagból, mert azokhoz tulajdonképpen maradványok vagy régi ruhák még használható részét használhatják fel. A csinos, tarka himzésű öv is inkább ügyes szemfényvesztés, mint divatkülönlegesség. Övre nem telt sem az alj, sem a blúz anyagából, de azért ne tessék aggodalmaskodni, mert a szép iránt izlésű nő kevés gondolkodás után kész a megoldással. Csak egy övnyi anyagra van szükség s azt maga tereljezolja különböző mintákkal s hogy még feltűnőbb legyen, vastag fehér pamuttal varrja ki. De tartsuk be a sorrendet és vegyük mingyárt az

1. számmal jelölt fehér házi vászonból készült ruhát, fiatal leányoknak ennél kedvesebbet nem ajánlhatnánk. Az ujj nélküli derék 10 cm széles darabokból van összeállítva és minden összevarrásnál le van tűzve. A divat alkalmazkodik a helyzethez és felhasználja a csikokban meglevő anyagot és olyan leleményesen állította össze belőle ezt a kis ruhát, hogy akinek egészen van anyaga, még az is így fel fogja vágni szalagokra, mert így érdekesebb. Divatban pedig az érdekes a vonzó. A nyak-kivágás körül, mely elől négyzet alakú, duplán varrott fülrészek vannak, amelyek el-takarják a vállat és ráhajolnak a felső karra. Az alj, amely hozzá van varrva a derékhoz, ugyancsak 10 cm széles hólokba van berakva és a hossza felelősséggel ugyanúgy letűzve, mint a derék. Ehhez a ruhához készült a szép, kézzel festett gyümölcsökkel díszített, vállon hordható retikül.

2. A városi hölgyek legelőbbje falun tölti el az idejüket. Nem fürdőhelyen, nem luxuspánziókban s nem is szórakozásból. Egyszerűen, minél egyszerűbben él és öltözködik. De nem is öltözködhet másként, mert egész napja legelőbb a ház körüli munkában telik el. Hogy mennyire kedves hatású az egyszerű ruha, nézzük meg ezt a két különböző színű kartonanyagból készült blúzt és szoknyát. A blúz sötétkék, az alj piros, apró szines mintával. A rövidujjú blúz nyaka körül kihajtott gallér látható. Az alja haragos szabású. A derekán látjuk azt a himzett övet, amelyet a bevezetőnkben megemlítettünk. Az alapja piros karton. Házi készítmény a retikül is.

3. Délutáni vagy kis estélyi ruha, sötétebb levendulakék mintás selyemből. Karcsú hölgyeknek ajánljuk ezt a festői ráncokkal díszített ruhát, amelynek a háta is gyönyörűen ráncolt. Az ujjak is ráncolva vannak a varrásnál. Az alj kissé haragszabású.

4. Olcsó, mintás műselyemből készült ez a kosztümszerű ruha, amelynek az aljja elől néhány szélesebb berakás bővít. A kabálkosztümhöz hasonló felsőrész szabása sima, elől végig sűrűn elhelyezett gombokkal gombolódik és négy rávarrott zseb díszíti. Az alsó két zsebet a nyak körül kihajtott fehér gallér anyagából szép vonalú fedőlap díszíti.

5. Ugyancsak házi ruha és szintén két különböző mintájú kartonból készült a blúz és az alj. A blúz elől gombolódik s ugyanolyan inggallérja van, mint az előbbi blúznak. Az alj körül ráncolt, mint a parasztszoknyáké. Az ujjja valamivel hosszabb, de ez se ér könyökig.

6. Fekete bársony kosztümruhán rendkívül finom hatású a madeira himzésű matrózgallér, amelyet még széles, cakkozott himzésű fodor is díszít.

7. Régóta kedvelt a bordűrös mintájú anyag. A sima, kissé bő, visszacsú blúz elől gombolódik. A nyak körül széles kihajtott gallér mintás anyagból készült. Az alj elől dúsan húzott és két láthatatlan zseb van beledolgozva.

8. A 3-as számú délutáni vagy kisestélyi ruhának az elejét látjuk, amelynek a vállai ráncoltak és keskeny, háromszög alakú kivágás folytatásaként apró, a ruha anyagából behúzott gombokkal gombolódik. Folytatva az aljon is, amelynek közepén egy mély, de vasalatlan berakás is látható.

9. Fehér, puha szövetszerű, szép kihajtott gallérral, vállpántokkal, nagy, rávarrott zsebekkel. Két fekete gömbölközött gombbal gombolódik. A rövid, sima ujjakat keskeny visszahajtott pánt díszíti. Szép hozzá a fehér bőrvő. Az alj sötét színi, nagy fehér kockázott puha szövetszerű, glóknis szabású.

10. Fehér vászonból shortnadrág kötényszerű, vállpántos előrésszel, félkör alakú két rávarrott zsebbel, kihajtott fehér gombdíssal. A blúz hozzá sötétkék, fehér pettyes műselyem. A rávarrott két zseb fedőlapján: fehér gombok.

(b. e.)

A mindennapos tisztálkodás helyes módszere

(Az orvos tanácsolójá)

Ha szappanos fürdőt veszünk, alaposan, gazdagon fedjük habbal egész testfelületünket, különös tekintettel a bemélyedő részekre, aztán egy-két percig hagyjuk száradni a habot, majd lassankint öblítsük le. Leöblítés előtt célszerű fürdőkefével végigsűrolni a hátat és a lábakat, különösen a sarok feletti részeken és a térdék körül. Ezután lehetőleg durvaszövésű vászon- vagy frottirtörülközővel dörzsöljük szárazra magunkat. Ez egészséges is, mert a bőr vérellátását javítja és kellemes közérzetet okoz. Utána keféljük meg öt-hat percen át a hajunkat, mert ez kellemesen ható fényt biztosítja. A hajápolás után görbített végű, drogériákban kapható fülkotróval eltávolítjuk hallójaratunkból az esetleg felgyülemlett fülzsírt és kitorölgük a füleket szárazra. Most már pongolyában következhetik a kéz- és a lábkezelés, valamint a bőrkeményedések eltávolítása ollóval.

Aki hónaljzadásra hajlamos, az mindig erősen hintse be közönséges hintóporral a hónaljáratot. Igen célszerű ilyenkor a hónaljzórózat kinyírása vagy óvatos kiegészítése gyertyalánggal, mert a verejték kellemetlen szagának egy tekintélyes része ezen a szórószertapad és ennek az eltávolítása lényegesen csökkenti a szagmaradványok kifelé. Ha a hónaljárok bőrére vöröses foltok éktelenkednek, amelyek tulajdonképpen a túlsok váladék maradásától erednek, akkor kenjük be néhány napig ezeket közönséges cink-kenőccsel és erre hintjük a púdert. Ez az eljárás türelmesen folytatva egyben gyógyítja is a hónaljzadást.

A lábizzadásra hajlamosak is éljenek bőven a hintópor használatával. Ennek a rendelleneségnek a gondozására, kezelésére majd még részletesen kitérünk, minden fontosabb részletet felölelő fejtegetéseink.

során. Jót tesz az egész bőrnek a bőr szelídítése, a légfürdő. Ez a mai strand-divat legfőbb értéke és nem a túlzó napozás, mint azt sokan tévesen gondolják. A légfürdő, a levegőáramban való meztelen járkálás egészséges bőringer, amely a víz bőringerével párhuzamosan a lehető legjobb bőrápolási módszer és egészségesebb, mint az egyoldalú napfürdőzés. Akinek illik a kreolság, az élhet mértéktelenesen ezzel a szépségfokozó eljárással is, de nem mindenkinek tesz jót és nem mindenkit szépít. Vannak, akiket egyenesen elcsúfít az erőszakolt barnaság.

A teljes bőrszerv tökéletes áttekintése és általános ápolása után következnek a bőrhímből megkeresése és megjavítása, amire következő cikkeinkben tanítjuk meg olvasóinkat.

Kinder-Degenschäld és Tsa
 Sopron Wien I

Szabadság

Hátrádott a fotelben.

— Hogy nőtlen vagyok? Hát minek nőüljek meg? Hahaha! Nősülni? Én? Nem, öregem, többet, sokkal többet ér a szabadság! Szabadság! Érted? Sza-bad-ság!

— Esztelenség lenne. Elfékozolni a fiatalágom. Megkötni magam. Odaláncolni soromat egy asszonyhoz. Egy ismeretlen ember lányához? Soha!

— Sohasem fogom tenni. Lekössem esztémet? Semmi komolyság, semmi változatosság? Lemondani a szabadságról?

Nagy hévvel beszélt. Barátja hosszú füstkarikákat engedett a cigarettából.

— Szó sem lehet róla. Nem, barátom, mondj le. Semmi szükségem sincs arra, hogy egy asszony dirigáljon nekem. Érted? Nem akarom, hogy az asszony megszabja a nyakkendóm színét. Fizetésemről havonta beszámoljak? És ha kések néhány percet, az asszony már kérdően nézzen rám? Hogy szóról-szóra beszámoljak a perceimről? Soha!

— Nem elégszem meg egy asszonnyal. Több kell nekem. Több. Mimi. Ilonka. Vica. Több. Hogy lekösse minden pillanatom a szerelem. Hogy a nap minden szakában égjek a szerelem tüzetét! Nem, nem barátom! Én nem nősülök meg! Szó sincs róla!

— Sokkal jobb így. Szabadon. Az, akit én akarok! Minden héten más. Új nő! Új asszony! Érted? Ez kell nekem!

— Feleség? Hát gondold, hogy értelme lenne annak, hogy szenvedélyemet fékezem? Egy feleségért? Hát van olyan asszony, akinek odaadnám a szabadságomat? A sza-bad-sá-go-mat? Nevetnem kell! Hahaha!

Kacagott. Kacagott, ahogy a torkán kiért.

— Asszony? Nekem? Hát mi vagyok én? Hát ki vagyok én? Eljen a szabadság.

Aztán kiperdült a hallból. Ki az előszobába. Az udvarra. A kertbe. Nekidőlt egy szobornak. Rátámaszkodott. Aztán akkorát sóhajtott, hogy a falevelek is megrezdültek.

— Istenem! Csak jönné már. Az igazi!

CANOSSA

A férfi felakasztotta az előszobában kalapját.

— Mi az ebéd?

— Talán köszönnél?

— Csókollak. Mi az ebéd?

A leves az asztalon párologott.

— Tökfözelék. Hús.

— Már megint? Tök. Hát ezért nősültem meg, hogy minden nap tököt egyem? Hétfőn tök. Kedden tök. Szerdán is tök. Ma csütörtök.

Vihar készült. Az asszony nem várta meg, hanem kilopózott a szobából.

— Majd én megtanítom Vicát! Mit gondolsz rólam? Szép fizetésem van. És unostaltan ugyanaz. Semmi változatosság az ebéden. Semmi. Hát minek nősültem akkor meg?

— Canossát akarok. Azt akarom, hogy Vica beismerje hibáját. Beismerje és bocsánatot kérjen. Biztosan új kalap. Vagy selyemharisnya. Feketén. Ötéves házas vagyok már. Meg kell tanítani az asszonyt. Meg kell fegyelmezni. Meg kell mutatnia, hogy erős, kemény és haragos tudok lenni. Canossa kell.

— Szorosabban kell fogni az asszonyt.

Már napok óta érzi a feszültséget a levegőben, amely összesűrűsödött. Csak jönnie kellett egy ideges pillanatra, hogy kirobbantsa az ellentéteket. Most itt van. Térdnélva kell bocsánatot kérni az asszonynak. Csak akkor tudja azt mondani, hogy nem történt semmi. Akkor tud megbocsátani. Máskor jobban vigyázz, fiam.

Kikanalazta a levest, a fözeléket. Most be kell jönnie az asszonynak. Meg fogja mondani keményen, haragosan, összeráncolt homlokkal a véleményét. Felelősségre fogja vonni. Hol van a kosztépzés? Számoljon el vele. És ha nem...?

Canossa és bűnbánat kell. Szemlesütve kérjen bocsánatot. Tököt enni. Minden nap? Nem, ez már túlzás! Kissé sok. Unalmas. Emelyítő.

Eszevéltemül az asztalára került az új tányér. A férfi ránézett, aztán megfogta az asszony kezét. Mosolygott.

— Csókoldj meg, édeském...

Az asztalon turospalacsinta volt.

Fiatal maradj

Ne legyen gondja

többé, ha még olyan veszedelmesen is kezdnek mélyülni a száralakab szemei körül, mert megoldotta a lehetetlent egy kiváló orvos, tudományos eljárással új anyagokat juttat a bőrnek, melyek direkt az arcbőr sejteire hatnak. Egyetlen kísérlet bebizonyítja Önnek, hogy valóság lett a reklámból, mert évekkal fiatalíthatja meg!

Sikere lesz

mert tökéletes arcbőrt varázsol ráncosodó, száraz teintje helyébe ez a csodás készítmény, mely állandó orvosi felügyelet mellett készül! Megszünteti azonnal arcbőre szárazságát, visszaadja a bőr rugalmasságát. Neve:

Vital
krém

KAPHATÓ
jobb drogériákban, parfümeriákban

Tubus ára 7.70.

Tégely 12.96

ILLÚZIÓ

Illúziókban, csalfa délbáiban születünk, balga síró kisdedek és őszült fejünkkel kacagnak rajtunk szappanhabokat fújó istenek.

MONOSZLÓY M. DEZSŐ

IFJÚSÁG

A cifra tornyon, dús csilpkeréten kacéran táncol a nap, míg a mindenség behúnyja szemét, s fősóhajtunk: alkonyat.

MONOSZLÓY M. DEZSŐ

ELSÚLYESZTETT FRANCIA KIRÁLYFI

francia Lajos nevű királyok csaknem végtelen láncolatában XVII. Lajos nevénél elnével a történelem és erről az uralkodóról semmit se mond, amint-hogy nem is mondhat, mert XVII. Lajos király sohasem uralkodott Franciaországban.

*

Amikor 1792 augusztus 10-én a francia rémuralom XVI. Lajos királyt és a királynét bebörtönzi, hasonló sors éri a két királyi gyermeket is, Mária Teréziát és Lajos Károlyt, a 8 éves trónörökösöt. Lajos királyt 1793 január hó 21-én kivégzik. Július 9-én a jöletti bizottság rendeletet bocsát ki, amely szerint a kis trónörökösöt anyjától el kell választani és nevelő kezébe adni. A nevelő — Simon, durva, rézszezes varga, — zagyva észjárású, túlzó forradalmár s a királyi család szenvedélyes ellensége. A trónörökösöt sohasem szólítja keresztnevén. — Bestia! Kigyó! Farkasfajzat! — a címe, üti-veri minden alkalommal. Borivásra, forradalmi dalok éneklésére, jakobinusapka viselésére kényszeríti. Közben a királynét forradalmi törvényszék elé állítják, de a vád emeléséhez szükséges anyag nem elegendő. Örökig kényszerítik a megfélemlített gyermeket, hogy irheltő adatokat szolgáltatson anyja ellen. Végül — a szegyetleges hazugságokkal teli jegyzőkönyvet, — Lajos Károly Capet — néven aláírják vele. (A forradalom a királyt és fiát Capet-nek nevezi, mert ez volt ősi, családi nevük.)

1794-ben Simon lemond hivataláról. A gyermek ekkor olyan helyiségbe kerül, amelynek, rácsokkal amúgy is elkötött alakját kívülről bedeszkázzák. Hat hónapig éli sötét magányában a szerencsétlen királyfi. Nővérén kívül egyedül ő éli túl a királyi családot, mert a királynét s a király nővérét is kivégzik. Amikor a rémuralom örjögése lecsillapul, a két gyermekfogoly helyzetét is jobbrafordul. Mária Terézia főhercegnét átadják a bécsi udvarnak, fogoly francia tábornokok ellenében, a fiatal trónörökösöt pedig — szörnyű fogságának szennyétől megtisztítva — a Temple egy rendezőbb helyiségbe viszik át. De a kisfiú kellemetlen volt a forradalomnak. A külföldre menekült franciák őt kiáltották ki, XVII. Lajos néven királlyá és a forradalom otthonlévő ellenségei is benne látták a jövő királyt.

1795 június 10-én a forradalom hivatalos lapjában a következő hír jelenik meg: »Capet fia tegnap a kézcsuklóján és a térdén keletkezett daganatok következtében meghalt.« Néhány nap múlva ugyanez a lap a nap hírek között jegyzőkönyvet hoz, amelyet négy orvos írt alá. »Mi négyen, — áll a jegyzőkönyvben — délelőtt 11 órakor érkezünk a Temple bejáratához, ahol a bizottság fogadott és a Temple tornyába vezettet. A második emelet második szobájában, az ágyon fekvő gyermekholttestet találtunk, aki mintegy tiz éves lehetett és akiről a biztosok azt állították, hogy boldogult Capet Lajos fia.«

Június 12-én eltemetik a holttestet.

A nyilvánosság kételkedéssel fogadta a halálhírt. Mindjobban terjedt az a hiedelem, hogy a királyfi — a kormány bélegyezésével — szabadonbocsátották. Helyére idegen gyermekemet csempészték, akit mérőggel tettek el láb alól. Figyelemreméltó, hogy a halottlevél soha, sehol se került nyilvánosságra, — minden valószínűség szerint nem is állították ki. Napoleon éppúgy, mint később XVIII. Lajos — akiknek igen nagy érdekükben állt, hogy a Capet-k kihalását bizonyítsák — mindenütt kerestették a halottlevelet, de minden eredmény nélkül. Még különösebb egy másik körülmény, Napoleon megkerestette a sirt, a jó állapotban lévő koporsót Fouché miniszter és Savary rendőrök jelenlétében felnyitották, de az — üres volt. A királyfi halálát a legfelső papi körök se hittek és a francia papság nem volt hajlandó XVII. Lajos lelkiúdvéért misét mondani, noha XVIII. Lajos — akinek érdeke lett volna mindenkivel elhitetni, hogy a Capet-ág kihalt — követelte a misét. Megbizottja ebben az irányban Rómát is felkereste panaszával, ahol azonban a magasrangú francia papság álláspontjára helyezkedtek és XVII. Lajost nem tekintették halottnak.

Történelmi adatok alapján eddig követhető XVII. Lajos sorsa. Ami ezután következik, nem bizonyítható, de sok a valószínűség benne, amelynek hihetőségét tanuk támasztják alá.

Lecoque berlini rendőrfőnök 1809-ben levelet kapott, amelyben bizonyos Naundorf Károly Vilmos közli, hogy ő a holtán nyilvánítt XVII. Lajos s kérelmezi Poroszországban való tartózkodását. A meglepett rendőrfőnök személyesen keresi fel a levélíró, — Nem azért jöttem Poroszországba — mondja a fiatal férfi, akinek hasonlósága XVII. Lajosra félreismertethető, — hogy igényt támaszok a francia trónra, csupán nevem elismertetését óhajtok s a királyi család forradalomelotti magánvagyonát.

Ezután oly módon beszélt a forradalom esztendeiről, mint aki az eseményeket átélésből ismeri.

Elmondta, hogy apja kivégzése után néhány barátja fáradozott a börtönből való kimentésénél. Minthogy ez nem ment volna feltűnés nélkül, idegen gyermeket fektettek ágyába, míg őt a Temple negyedik emeletének termében helyezték el mindenféle lom között. Az idegen gyermek halála után ópiumot adtak be neki s a holttett helyett őt fektették a koporsóba. A temetőbe való szállítás alatt kivették s a halottaskocsi egyik szekrényébe rejtették el, azután sok kaland után Montmorin gróffal Velencében és Rómában járt. VI. Pius pápának is bemutatották, aki támogatást és védelmet ígért. Sok veszély után Németországba került és ott harcolt a franciák ellen, de fogságba esett, Franciaországban való szállításá közeben azonban sikerült megszöknie és Berlinig jutnia. Most pedig ott kihallgatást kér a királytól.

A fiatal férfi iratot is felmutatott a rendőrfőnöknek, amelyet Mária Antoinette a fogsága alatt írt. Ebben pontosan megjelöli a trónörökös testén található különös ismertetőjeleket. S az idegen csakugyan mutat galambalakú jegyet a testén, amely az okmányban leírttal teljesen azonos. Másnap ismét felkeresi őt a rendőrfőnök és kéri az okmány kiadására, melyet a királynak akar bemutatni. Hosszas vonakodás után adja át az iratot, előbb azonban egy keskeny szalagot vág ki belőle. Sürgetése dacára sohasem kapja ezt vissza. Rövid idő múlva Károly Vilmos Naundorf névre szóló útlevellet kap és engedélyt Spandauban való letelepedésre. Itt él Lecoque támogatásával, órásmester lesz, később megnősül és Einert Johanna nevű nőt vesz feleségül.

*

Napoleon bukása után ír az orosz, osztrák és a porosz uralkodóknak, de választ nem kap. Közben Provence grófja kerül Franciaország trónjára s ha Naundorf lényeg a jogszertint trónörökös, XVIII. Lajos királysága ugyancsak kérdésessé válik. A titkos párisi szerződés (1814 április 23.) szerint »bár a fenséges szövetséges hatalmak nem bizonyosak XVI. Lajos király fiának halálában, Európa helyzete és a politikai érdek mégis azt kívánják, hogy Provence grófja királyi címmel Franciaország élére álljon ugyan, de csak mint régens két esztendőre.« Tehát ez az okmány is bizonyítja, hogy a szövetséges hatalmak nem voltak meggőződve XVII. Lajos haláláról.

15 évet tölt Naundorf Poroszországban. Csak a júliusi forradalom után jut Károly Lajos névre szóló útlevelhez, amellyel Párisba utazik. Itt új fejezete kezdődik el életének. Talál személyiségeket, akik annak idején XVI. Lajos udvarában éltek és jól ismerték a trónörökösöt. Ezeknek olyan megdöbbentő részleteket mesél ifjúságának idejéből s az akkori udvarról, hogy a kezdetben kételkedők követőivé válnak és igényeinek védelmezőivé. De fáradozása hiábavalónak bizonyul. Lajos Fülöp, aki közben trónra lép — nem fogadja Naundorfot figyelni a párisi titkos rendőrség is. Egy éjszaka merénylet követnek el ellene. A tettesek eltűnnek és soha nem nyomoznak utánuk. Naundorf perli a francia államot, le tartóztatják, papírjaitól megfosztják és Angliába toloncolják.

Ezután megegyezés Naundorfra mosolyog a szerencse. II. Vilmos, Hollandia fiatal királyja elismeri a szerencsétlen száműzött királyi származását. Mint Károly Lajos, Normandia hercege él Rotterdami, de rövidesen (1815 augusztus 10-én) meghal, Delftben s ott is temetik el. Fia: holland állami szolgálatba lépnek. A család ma is él, de a Bourbonok máig sem ismerték el XVI. Lajos leszármazottjainak.

*

Ez az, amit a legújabb kutatások összegyűjtöttek erről a titokzatos emberről. Hogy tényleg ő volt-e XVI. Lajos fia, azt állítani éppen úgy nem lehet, mint tagadni. De több a valószínűség, hogy ő volt s hogy XVIII. Lajos nem végzett vele, mint közönséges csalóval, de megegyezni se próbált, mutatja, mennyire komolyan kellett vennie Naundorf bizonyítékait. Különben pedig ez a kérdés — ügylátszik örökre — tisztázatlan rejtélye marad a francia történelemnek.

TAMAS TIHAMÉR

KIRE

hasonlít

I R T A:
dr. Weninger Antal

„Egészen az apja!” — állapítják meg a látogatók a gyermekről, nem csekély bosszúságára az anyai rokonságnak, akik mind a saját képmásukat vélik felfedezni a még kialakulatlan vonásokban. Parázs viták keletkeznek, legyintő lelkisínylesek, amelyekben féltékeny önzés találkozik az egyoldalú ítélet és elfogult látás jámbor tévedéseivel. Legtöbbször ugyanis mindkét félnek igaza van: a gyermek atyjától és anyjától is kap bőven útravalót, de az ember már olyan, hogy ahol önmagát keresi, azt ott mindenáron meg is találja — a másik rovására! Természetes, hogy a szülői vonások néha nem egyenlő mértékben jutnak kifejezésre arcbán, szemekben, alakban, természetben: hol az anyai sajátságok nyomulnak előtérbe, hol az apaiak látszanak meg jobban. És ez életkorok szerint is változik. Az első gyermekévekben a kisded talán valóban egészen az anyja, de később, a serdülés előrehaladtával esetleg teljesen megfordul és szakasztott másává idomul az atyjának. Minthogy ez a színváltás igen gyakori, a saját képmását kereső anya könnyen megvigasztalódhatik, hiszen valószínű, hogy később az ő öröksége fedi el a kíváncsi pillantások elől az eddig tüntetőleg ékeskedő apaikat.

Akt a természet éles megfigyelőképességgel és apró, kevésbé éberek számára megközelíthetetlen finomságok észrevételének a szimatjával áldott meg, az roppant érdekes felfedezésekre juthat az arcok tanulmányozása közben, ha ismeri az egész rokonságot is. A legtöbb arc ugyanis a felmenő és oldalági rokonság minden tagjának a nyomait viseli, ha ezek olykor teljesen elenyésző mértékben is rejtőznek a határozottabb, uralkodó vonások mögött. De így van ez a jellembeli, észbeli és kedélyi tulajdonságokkal is. Az önmegfigyelés is könnyen megtanít arra, hogy megtaláljuk tükörben és lelki tükörben egyaránt a nagyapát, nagynénit és unokatestvért. Az ember valószínűleg: tarka, színes összerakott ablak, amelyen át mégis egy uralkodó szellem, az egyéniség néz ki a világba...

Az emberablak e tagolhatóságának, elemezhetőségének a ténye nyilvánul meg a mai örökéleti felfogásban is, amely tudvalóvöleg apró örökéleti egységekből, a gen-ekből felépítettnek képzi az egyéniséget. Az apai és anyai tulajdonságok egy-egy genben kristályosodnak ki. Néha többféle tulajdonság tömörül egyetlenegy genben és az ilyen tulajdonságok együttesen, elválaszthatatlanul öröklődnek. Nem szabad tehát úgy képzelnünk a dolgot, hogy minden tulajdonságnak külön genje, továbbá szállító egysége van. Érdekes megfigyelni, hogy gyakran milyen makacsul öröklődnek párosan, vagy többszörösen a testi-lelki tulajdonságok. Kitérő példája ennek a faji tulajdonságok öröklése, amely másképp el se képzelhető, mint összekapcsolódás, egyberagasztottság útján.

Az öröklés anyagi hordozói a sejtmagvak úgynevezett kromoszómáiban rejtőznek. A gyermek atyjától is, anyjától is egy-egy fél gent örököl és ezek a genrészek új egész genékké forrnak össze. A felezett genekben a nagyszülők örökségét találjuk meg. De ezt a felezést nem szabad úgy képzelnünk, mintha egyetlen arányban osztaná el az ősök tulajdonságait. A természet nem mértani pontossággal dolgozik; nem szerkeszt szabályos idomokat és nem számolja ki arányosan az örökséget, hanem szeszélyes és játékos: hol bőkezű, hol fukarkodik, — hol hangsúlyoz, hol halkít, — de mindig terem...

A genek útján továbböröklődő, ősökből az utódokba guruló tulajdonságok érvényesülő ereje is nagyon különböző. Vannak egyenlő átütőerővel megnyilatkozó tulajdonságok, de ismerünk uralkodókat is — ezeket „domináns”-nak nevezi az örökletstudomány — továbbá lappangókat, amelyeknek „recesszív” a tudományos neve. Így pl. ha szőke anya és feketehajú atya házasságából feketehajú gyermek születik, akkor a szőketulajdonság lappangó, recesszív módon azért meghúzódik a gyermek megfelelő genjében és lehet, hogy az ő ivadékaiban ez a hajszín újra megjelenik.

A lappangó tulajdonságok felszínrejutásának valószínűsége különösen rokonok házasságában van meg. Ez nem volna baj, ha az ilyen recesszív, tehát bujkáló hajlamok mind jótulajdonságok lennének. Ha pontosan tudnók, hogy közeli rokonok nem jeli csupa jó és előnyös lappangó tulajdonsággal bírnának, nem lehetne kifogásunk a rokonházasságok ellen. Ha azonban megfontoljuk, hogy hány beteges hajlam, rossz tulajdonság húzódik

ELIDA
PUDER,
IDEAL NAPPALI CREME

hat meg egy-egy emberben, amelyek a rokoni genek hozzákeveredése alkalmával összeadódnak és fokozott erővel robbanhatnak ki, mint uralkodó, domináns jelenségek, akkor biológiai alapon mégis elneveznünk kell a közeli rokonok frigyét.

Az öröklés menetét a jó- és rossz tulajdonságoknak, az egészségesnek és betegnek csatározásai jellemzik. A tulajdonságok semlegesíthetik egymást a kereszteződésben vagy az erősebb győz, de mindig magával viszi a gyengét, a rosszat is, amely egy későbbi ivadékaiban, hasonló rossz, de más helyről származó tulajdonságok segítségével uralomra juthat. Gencsapatok harca szegélyezi azt a végtelen, ijesztő messzeségbe torkolló utat, amelyen nemzedékek sorsa halad...

Az örökölt tulajdonságok általában szállírdak, csaknem befolyásolatlanok. Előfordulhat azonban, hogy a szerzett tulajdonságok is öröklődnek és néhány nemzedéken át kísértenek. Ilyen pl. az idült alkoholizmus romboló hatása, mert ez a csira-sejteket is károsítja. Az iszákos szülő tehát megronthatja többiziglen a családját, eltékozolhatja a pótolhatatlan egészség-vagyont, amelyet a bölcs ember józan, egészséges étellel kama-toztat.

Nem szabad azonban azt hinni, hogy az öröklés végzetes hatalma egyben sorsot is jelent. Az öröklés hiánnyal palástolható, ellensúlyozható okos neveléssel, egészséges, kiegyensúlyozott életmóddal, — miként a szegény ember is vihethi valamire az életben örökölt vagyon nélkül is, ha szorgalmas és dolgozik. Silány biológiai örökség mellett se szabad tunya fatalizmusha süllődni. Az ember ismerje ki gyenge pontjait, vegye fel a harcot belső elleségeivel és így kiszabadíthatja magát igen sokszor a végezt fojtogató karmaiból.

Egy anya levele van előttem. Nyugtalanítja, hogy két gyermeke szakasztottan olyan, mint az édesatyjuk és az ő vonásainak nyomát se lelmi rajtuk. Ezen búslini? Lehet, hogy később az apai vonások annyira elhalványodnak majd, hogy akkor megint ez fogja bántani. Aki figyelmesen átgondolja mindazt, amit elmondottunk, annak nem lehet fontos kérdés, hogy kire hasonlít inkább a gyermek. A bölcs természet egybefonja az apai és anyai sejteket, egybekeveri a vérüket; bízzuk rá, hogy kire hasonlít mintázza és alakítja a fejlődésben változó, hullámzó formákat. Ha a gyermek arca tökéletesen képmása is az apának, az anyai élet épp úgy folytatódik benne, mintha külsőleg is reá ütött volna. Talán még jobban is...

RAPCSÁNYI JENŐ:
TISZTELETADÁS
ÉS VENDÉGSZERETET
A RÉGI MAGYAROKNÁL

A kellő *tiszteletadás* mindig szokásos erénye volt a magyarnak. Ha férfiak egymással találkoztak, kézfogással üdvözölték egymást, hasonlóképp a nőket is így fogadták, sőt maguk közt az asszonyok is így eseltek és nem csókolták meg egymást. Után a férfi előre süvegelte a nőt, ha ezt elmulasztotta volna, sértést követett volna el. Nagyobb leányok tédet hajtottak idősebb asszonyok és férfiak előtt.

Üdvariasság tekintetében a rangosokat előre bocsátották, helyeiket az alsóbb rendűek azoknak engedték át. Kocsiba is rang szerint ültek, sőt hajtási sorrendben is az határozott. Asztalnál való helyfoglalás szintén szertartáshoz volt kötve. A főhelyet az asztalfőn a rangostályosabb nő foglalta el, utána a fal mellé sorjában helyezkedett el a többi asszony és leány, míg a külső oldalon a férfiak, köztük főhelyre az került, ki rangidősebb volt. A házigazda az asztal végére ült.

Illemnél és előzékenységnél is többre becsülték őseink a *vendégszeretetet*, mely a magyarnak veleszületett tulajdonsága.

Már Árpád idejében is a vezérek korában a meghódított tartományok székhelyein végtelen nagyrabecsüléssel és megtiszteltetéssel fogadták az idegen uralkodók követit.

A kereszténység térhódításával, a felebaráti szeretet ösztönzésétől sugallva, menedékhely, segély és vendégség adása még fokozottabban elterjedt és nemcsak uralkodók palotáiban duskálkodhattak a jövevények, hanem a nemes emberek és polgárok udvartartásában is a vendéglátás mindenkor a legszívesebb volt. A lovagkor ennek legfényesebb tanubizonyossága. *Bethlen Miklós* a XVIII. században azt írja egy francia úrihölgynek, hogy *egész Magyarországot és Erdélyt minden pénz nélkül beutazhatja*. És így is volt ez. A kastélyok kapui éjjel-nappal megnyíltak a vendég előtt s a falu legszerényebb birtokosa is azon volt, hogy az idegen ott tartózkodása idejét kellemessé tegye. Nemcsak otthont adtak, ételmezt, bort bőven, hanem szórakoztatták is és csak mikor vadászat, lovaglás, vívás, céllövészet, tánc és zene élvezetéből is kifogytak, gondoltak arra, hogy tovább kellene menni.

Azt a szokást, hogy ismerlent a házban marasztaltak, *vendégfogásnak* nevezték. Örültek, ha alkalom kínálkozott az ismerkedésre, idegenektől híreket hallani és azoknak szolgálatára állni. Ilyenkor, kivált, ha kitüntetöbbszemély volt a vendég, — megrakták kárpitokkal a falakat, kiszedték az ezüst tálakat, tányérokat a tárházból, tél idején a szobákat jól fűtötték, gyertyatartókról, mosdókról s egyéb kényelemről gondoskodtak. Szállókát akkor még nem ismertek és csodaszámba ment egy Kolozsvárott az akkori időkben megnyílt vendégszálló.

A szívélyes barátkozás a további évszázadokban is tapasztalható, de a vendégszerettség idők multával mindinkább vesztett régi értelméből. Eltűntek a közlekedés és érintkezés nehézségei és ezzel feleslegessé vált az idegeneknek nyújtandó menedék és védelem. Az ősi tornác elé fedeles hintó nem vágatott többé oly sűrűn és nem voltak hangosak a felső ház termei jóvajkodó jökevtől.

De mikor a családi ünnepek, lakodalom, keresztelő alkalmi beköszöntöttek, elmaradhatatlan volt mindenkor a baráti és rokoni szívesség. Felejthetetlenül emlékeztetek a régi *névnapok*, a „Gáspár, György, Ilona, Kata pohara”, mint ahogy a névnapokat emlegették, illetve azt a szentet ünnepelték, akinek nevét az illető viselte. Minden szentnek meg volt a maga pohara. Szent Miklós, Szent Ferenc, Szent István stb. pohara. A jó barátokat is ennek vagy

annak a Szent poharának megünneplésére hívták meg. A megjelenésben akadályozott családtag otthon köszöntötte poharát az ünnepelt egészségére s erről őt levélben értesítette. A sűrű háborúzás idejében a távollévő férfiek idegenben is ünnepelték az asszony névnapját. Így például *Thököly* feleségének, *Zrinyi* Ilonának tiszteletére Törökországban is adózott Szent Ilona poharának, ami jókora vigassággal járt, melyen még a török előkelő urak is köszöntöttek a nagyvasszonyt.

Szükebb családi ünnepség számba ment a disznóöléssel egybeként a *disznótör*.

Már kevésbé hangosak voltak a *karácsonyi* meg *újévi ünnepségek*, miket otthon családi körben tartottak.

Az alkalmi köszöntéseket *megszerencsésnek* mondták, a köszöntő leveleket pe-

dig „*udvarló levél*”-nek, melyet „*szerencsés-képpen*” küldözgették egymásnak. Ugyanis senki el nem mulasztotta volna, hogy újév napján meg ne szerencsésztesse a jóbaráti ismerősöket s rokonokat. Karácsony ünnepén is elhalmozták egymást üdvökívánatokkal s a Krisztus születése emlékére üdvtartó boldogságot s élet-erőt kívántak egymásnak.

Hasonlóképp járt a husvétii gratuláció, mikor örömeiket fejezték ki, hogy a Feltámadás boldog napját megérhették. Ilyenkor a család tagjai husvétii bárányra jöttek össze s az ünnepélyes alkalom „buzgó allelujás szerencsészsre fakasztotta” a hozzátartozókat. Ha netán megszerencsészed akár szóval, esetleg levélbeli üdvözléssel elmaradt volna, hát bizony örök ellenséget szerezett volna magadnak.

Solvolith
 fogkrém

A Magyar Művészek Háza ünnepi megnyitáson beszél Palló Imre országgyűlési képviselő

Vitéz Endre László államtitkár előadást tartott a rádióban a Világzenei Akadémia előadásorozatában

A REFORMATUS ÁPOLÓNOK Szeretet Szövetsége felvételi pályázatot hirdet. Négy középiskolás 18—35 éves reformatus nők jelentkezhetnek. Budapest, XIV., Stefánia-út 29/a. szám alatt.

UZDÓCZY - ZADRAVECZ ISTVÁN O. F. M. püspök a magyar ellenforradalom lángelkű harcosa, a napokban múltja életének 60. évét Szeretettel emlékeztet meg születésnapjáról a nemzet minden fia valóságos nemesültség nélkül.

EYSSEN IRÉN, a rádióból és hangversenydobogóról jól ismert és kedvelt koncertzeneszó énekesnő elérkezett, hétszázadik fellépéséhez. Legutóbb Pécsen, szerepelt, régi magyar virágénekeket és francia dalokat adott elő. Európai turnéján tizenháromszor repülőgépen tette meg az utat. Rövidesen fellép a magyar rádióban is a kitűnő hangversenyénekesnő.

HITOKTATÓNKÉPZŐ INTÉZET felállítását rendelte el Grósz József kalocsai érsek. Az új intézet az egyházközségi nővérek kalocsai székházában működik. Hallgatói középkorúak, végzettségű nők lehetnek. Kezdeti szeptember, tartama két félév. Tanári kara az érseki hitoktatási főiskola tanárabból alakul.

CSIKI SZÉKELY ASSZONYOK KABMÓJA név alatt 62 székes közönségben gazdaszónyszakosztály alakult a falusi asszonyok és leányok tudásának korszerű fejlesztésére. Tanfolyamokon képezik ki őket a magyar nő honleányi kötelességeiről, a leánylevetemozról, a szöveteke-

tekről, a székely cselédeleányok helyzetéről, az erdélyi népművelés feladatairól, a házi betegápolásról, a csecsemőgondozásról, a közegészségügyről, a zöld keresztmozgalomról, a gazdaszónyi háztartási szerepéről, a magyar sorskérdésekről, stb. A földmivelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltségének irányításával az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület vezetése időnként tanfolyamokat rendez a munka elmélyítése érdekében.

A „KLARA DIVATHÁZ” két új üzemhelyiséget (Teréz-körút 20. és Párisi-ut. 6. alatt) a napokban avatta fel. A fiatal úriéleányok, akik a „Klára Divatház”-at alapították, ezzel kapcsolatosan rendezett divatbemutatót elismerést érdemlő felkészültségről tettek bizonyítékot. A kitűnő kész ruhák, valamint a bébi- és babakészítmények nagy tetszést arattak.

SALLÓ JÁNOS dr. budapesti ügyvédet a Társadalmi Turul Szövetség fővezéri tiszttségével bízták meg.

PALUGYAI FARKAS gépészmérnök, a magyar film fejlesztése terén kifejtett értékes tevékenységének elismerésül kormányfőtanácsosi címet kapott.

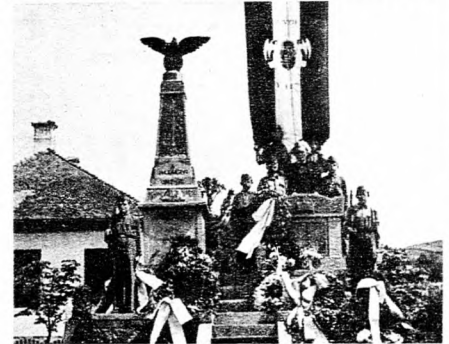
AMBROZY ACOSTON feleségül vette Orsolya Erzsit és Balatonlelén töltik a mézesheketet.

HIMEN-HÍREK. Beke Mária és siménfalvi Nagy Domokos, Tápósztele-Budapest, házasságot kötött. — Marosvölgyi Anny és vitéz Mátyás Kálmán m. kir. rendőrtörzsfelügyelő házasságot kötött. — Vajsz Mariát eljegyezte

Stolaresky János 1. int. zis., Vámosmikola.

UJ KISMACYAROK. Sóetaj István és neje

diko Erzsébet Terézia kislányuk született. Keresztülők: Háberl Tibor és neje Erick Terézia. — Dr. Bacsóka Béla

Parajd új országzászlót avatott föl. Az országzászlót felvonják az árbocra

Hösi halált halt Kováry Lajos százados felesége és gyermekei

Jászó Jászay Margit és Kathy László jegyesek

Nagy Erzsébetnek, Nemesapáti, Tibor és László kislányok után Sándorka kislányuk született. — Háberl László és neje Wolff Erzsébetnek, Cinkota, II. g. kat. s.-lelkész és neje Kovács Ilonának Nyiradony, Lelle Mária Éva kislányuk született. Keresztülők: Soltész József g. kat. hitoktató és

Kováry Ferenc és Weymarth Klótiód

Pejacsevich Márk gróf és márkus- és batizfalvi Máriássy Éva

Szendeffy László és Menkina Judit

Sigmond István dr és Pálty Klára grófnő

Böresök Mária a diszkoszdobás bajnokja

Regdánzky Matild a gerelyvetés győztese

neje Kovács Adrienne, Tokaj. — Dr. Monostori Tibor perlaki szolgabíró és neje kántorjánosi Becsey Margitnak, Nagykanizsán. Zsuzsanna

Margit Ágota, kislányuk született. Keresztülők: Nagy Jenny földbíró, Szatymaz és Láng György m. kir. pánccalos főhadnagy, Erdőd.

Csonkolt honvédek művészi készítményeinek margitszigeti kiállításán Muráti Lili és Fényes Alice színművésznők a közönség között

Rácz István százados és felesége: Fintha Blanka, fiacskái: Antalka és Istvánka

A Zeneakadémián hangversenyt rendezett Csongor István, Kovács Jolán, Ungor Ernő, Zifás Bertalan ezredes, Némoth Klára, Nagyluccskay Sándor v. k. ezredes, Laurisin Lajos dr és Udvardy Tibor

HÁZTARTÁS

SOSKAFŐZELEK. A sóskát tisztítás után megmossuk és ledaráljuk. Rántást készítünk zsemlyeszínűre, a sóskát bele tesszük, néhányszor megforgatjuk benne és vízzel felforraljuk 10 percig. 1 kávéskanál lisztből és 2 deci tejfelből habarást készítünk és a sóskafőzelekre öntjük. Ha felforrt, tálaljuk.

VAGDALTHŰS GOMBAS MÁRTASSAL. 60 deka darált húst veszünk, adunk hozzá 6 darab áztatott, jól kinyomott, zsemlyét. Kisebb hagymát apróra vágunk és zsírban pirítunk, a húshoz adjuk, úgyisintén 2 egész tojást, sót, borsot. Az egészet jól összegyúrjuk és vizes kézzel hosszukás cipóra formáljuk és tepsibe tesszük, 15—20 percig meleg sütőben sütjük. Mikor a hús összehűződött, kevés vizet öntünk alá és tovább sütjük. 5 deka zsírt forrósítunk, apróravágott zöld petrezselymet teszünk bele. 20 deka gombát apróra vágunk, a petrezselymes zsírhoz adjuk, fedő alatt puhára pároljuk, 2 deci tejfelt keverünk hozzá és a vagdalthúsrá öntjük.

ZSIRBAN SÜLT BURGONYAMETÉLT. A burgonyát meghámozzuk, apró metéltre vágjuk, forró zsírban pirosra sütjük és kivesszük a zsírból, megsózzuk. Azonnal tálaljuk.

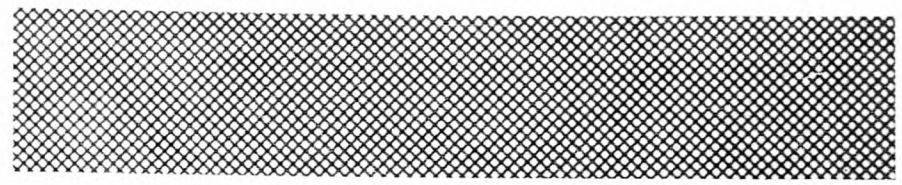
LERAKOTT TÖK. A tököt megtisztítjuk, hosszukás, keskeny darabokra vágjuk. Sós vízben nem egész puhára főzzük. Vigyázva kiszedjük és tűzálló tálra rakjuk, 2 egész tojást 3 deci tejjel elhabarunk és a tökre öntjük, kevés vajjal vagy zsírral meglocsoljuk és 25 percig a sütőben sütjük.

DARAFELFŐJT. 3 deci forrásban lévő tejbe, folytonos keveréssel főzzük 10 deka darát. Hülni hagyjuk, azután adunk bele 3 kanál cukrot, sót egy csipetnyit, 5 deka vajat, 2 tojásnak a sárgáját, 10 deka mazsolát és a tojás fehérjét kemény habnak felverve. Kivajazott formába öntjük. Egy lábas forró vízbe állítjuk (annyi forró víz legyen a lábasban, hogy a formát félig ellepje). Meleg sütőbe téve egy óráig főzzük. Ha teteje pirulni kezd, zsirpapírral letakarjuk, hogy ne barnuljon. Azonnal tálaljuk.

KELTPALACSINTA. 1 deci langyos tejbe 2 kocka cukrot és 1 deka élesztőt tesszünk és megkelesztjük. 20 deka lisztből, 1 egész tojásból, kevés sóból, kovással és tejből rendes palacsintasűrűségű tésztát keverünk. 1 óráig kelesztjük. Azután megsütjük, mint szokás. Tűzálló tálra tesszük, az egyiket cukros dióval meghintjük, a másikat izzal megkenjük, ráborítjuk. Ha kész, 1 tojás sárgáját 1 deci tejjel elhabarunk 1 kanál cukorral és a palacsintára öntjük, lefödjük, 20 percre sütőbe tesszük.

B E F Ő Z É S

ECETES SZILVA. Kemény, még nem egész érett szilvát használunk. A szilvát szitára téve lemoszuk és üvegekbe rakjuk. 7 deci vizet, 3 deci ecetet, 6 kocka cukrot, néhány szem szegfűszeget, 1 csapott kávéskanál sót, forrástól számítva 10 percig főzzük. Ha teljesen kihűlt, a szilvára öntjük, 2 evőkanál alkoholt öntünk rá és kétszer lekötjük.

MINDIG FRISS ÉS ÁPOLT
hála a klasszikus "4711"-nek!
Főradtságnól, fejfájásnál üdít és
elevenít. Nyári melegben —
utazás közben csepegtessünk
néhány cseppet zsebünkönkre

No. 4711. Eau de Cologne

EREDETI MINŐSÉGBEN BUDAPESTEN KÉSZÜLT!

É T R E N D

JULIUS 21—JULIUS 31-IG.

21. **PÉNTEK.** Ebéd: kalarábéleves, barackgombóc. **Vacsora:** lecsó kolbászal, kovászos uborka.
22. **SZOMBAT.** Ebéd: borsóleves, tejeles tökfőzelék, lángos. **Vacsora:** joghurt, vajaskenyér, zöldpaprika.
23. **VASÁRNAP.** Ebéd: csontleves, töltöttborjú, sült burgonya, uborkasaláta, rétes. **Vacsora:** gombásrizs, kovászos uborka, gyümölcs.
24. **HÉTFŐ.** Ebéd: salátafőzelék, burgonyakrokett. **Vacsora:** kockasajt, zöldpaprika.
25. **KEDD.** Ebéd: juhpörkölt, fejjessaláta. **Vacsora:** káposztáskocka, gyümölcs.

26. **SZERDA.** Ebéd: töltöttkalarábé, kelt kifli. **Vacsora:** körtéto liptói, zöldpaprika.
27. **CSÜTÖRTÖK.** Ebéd: gombás vagdalt hús, tejfőle zöldbab. **Vacsora:** barackgombóc.
28. **PÉNTEK.** Ebéd: zöldbableves, turósderelye. **Vacsora:** délről leves hidegen, zöldpaprika liptóival töltve.
29. **SZOMBAT.** Ebéd: paradicsomleves, daromorza. **Vacsora:** zsírban sült burgonyametélt, uborkasaláta.
30. **VASÁRNAP.** Ebéd: leves, marha felsálból darált hús egybesütve, uborkasaláta, petrezselymes burgonya, gyümölcs. **Vacsora:** délről hús, burgonya, gyümölcs.
31. **HÉTFŐ.** Ebéd: burgonyaleves, töltött paprika. **Vacsora:** palacsinta, gyümölcs.

A gyermek

Irta és rajzolta:
Kinasi Kornélia
kismunkatársunk
Baja

Azt mondják, hogy nem élnek tündérek a világon,
Mert ez csak elképzelés... bűvös mese... és álom...

Pedig itt vannak közöttünk. Kacagva, meg [játssza]

Gondtalanul és vidáman a — gyermekszobába'...
Vagy nem ők hozzák a derűt és vigaszt a [háza?..]

S osókot szórnak az elfáradt apára, anyára...
Van még tündér, édes, kedves minálunk a [földön!]

S felém az élet útján sok tártkarú gyermek jön.
Amíg a kis arcocskákat mosolyogva nézem,
Könnyes szemmel felsóhajtok és tőlük azt [kérem:]

— Hintsétek a kedvességet, aranyos tündérkéi
Mosolyotok úgy ragyogjon, mint a fénylő kék ég.
... Hábóru van, azt tudjátok s ne zúgólódjatok,
Ha tésztát és tejet, cukrot mindig nem is [kaptok.

Ha kakashús, vagy ha tejszín nincs is mindig [tálba,

Mosolyogva fogyasszatok kenyért vacsorára...
Könnyítsétek az életet, ez a hivatástok
s a jó Isten lecsókolja az áldását rátok...

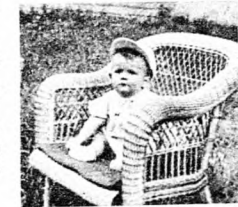
Wildhoffer Irénke és Józsika, Tapolea

Tövölgyi Erzsike
Újvidék

Nébel Kató anyukájával
Simontornya

Schuller Tiborka
Nemetboly

Póta Katica, Terézke,
Juditka

A kis veréb és a halacska

Irta: vitéz Aranyosmaróthy Vilmosné

A tó partján állott egy terebélyes lombos fa. Ennek a fának a lombjai között lakott egy kis veréb édesanyjával. Mikor a veréb-mama elment eleségért, Csuri veréb kiröp-pent fészkeből a fa legalsó ágára, hogy szabadon láthassa a tó sima tükreét. Itt ismerkedett meg Csuri verébe a kis Pontyi halacskával. Nagyon megbarátkoztak és örültek egymásnak. Ha a kis veréb csicsereggett, Pontyi kidugta fejcskáját a vízből. Egy alkalommal meghívta vendégségbe a kis Csuri verebet. Szörnyen örült a kis veréb, rögtön újságolta édesanyjának a nagy eseményt. De a veréb-mama elhüledezett és óva intette fiókáját, hogy mondjon le erről a vendégségről, mert nem neki való a halak birodalma. De Csurit nem lehetett lebeszélni a tervéről és egy szép napon, mikor a veréb-mama nem volt otthon, hess — a part szélére röppent, ott már várta a halacska. Gyere, szállj a hátamra és kapaszkodj jól belém, lemegyünk a tó fenekére, ott már várnak ránk édesanyám és testvérkéim terített asztallal. A kis veréb boldogan kapaszkodott meg a halacska hátába, az meg mint a nyíl a víz alá bukkant és mindég lejjebb úszott. Oh, csirip, csirip, akart csiporogni a kis veréb, de nem jött ki hang a torkán, mert csak úgy tódult befelé a víz a csőröcskéjén. Egy arra úszó nagy hal vette észre az alélt kis verebet Pontyi hátán. Azonnal segítségére sietett és felvitte a partra. Szerencsére a veréb-mama nem tudott meg semmit a dologból. De annyi biztos, hogy Csuri verébnek elment a kedve a halak birodalmától. Másnap ő hívta meg a kis Pontyi halacskát a zöld-lombos ágon lévő kis fészkebe. Gyere Pontyi, itt annyi hernyót ehetsz, amennyit csak akarsz. És felrepült vele a kis fészkebe. A halacska tátogott, csapkodott a farkával. Nini, de jó kedve van Pontyinak, még táncol is, gondolta Csuri. Egy öreg rigó azonban rögtön észrevette a bajt és Pontyit kidobta a fészekből, egyenesen bele a tóba. Oh, de boldogan uszkált a kis halacska, ő sem vágyott többé a zöldlombos fára, hernyó vadászatra. S mindketten alaposan megtanulták ezt a közmondást: Hogy mindenhol jó, de legjobb otthon.

Szijártó Károly szkf. tanár és neje Hlatky Ica tanár gyermekei: Judit, László, Karesika, Gyurika, Márta, Székesfehérvár

Kevés tej
és kevés cukor
elegendő hozzá

TEJ JEGY

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

Franck
cikóriakávé

Kertkultura

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

SZERKESZTI: SZILÁGYI JÓZSEF
BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS KERTÉSZETI IGAZGATÓJA

V. A. Dunaharaszti. A Clapp kedveltje körte birsre olva elég korán fordul termőre, jól díszlik rajta és rendszeresen terem. Az ilyen fiatal fák termőfordulása még nem következett be, állandó növekedésben vannak s így, ha terméseikből sok lehull a földre, az még nem ok arra, hogy betegségre következtessünk. Mégis ajánlatos megvizsgálni minden lehullott gyümölcsöt, nincs-e benne az almamoly kucsa? Ennek igen sok nemzedéke pusztít és már akkor belefúrja magát a körtebe, mikor azok még csak dió vagy mogoró nagyságúak. Ahol nem védekeznek rendszeresen ez ellen a kártévő ellen, ott nem lehet egy feregmenes gyümölcsöt sem találni. A kártévő élettanát ismerve, megfelelően úgy védekezhetünk, ha től folyamán fakaparóval eltávolítottunk minden leváló kéregdarabot s ezeket az alattuk rejtőző rovarokkal együtt elégetjük. Tavasszal, amikor már a fák alja a lehulló virágoktól el van borítva, megpermetezzük a fákat, különösen a virágcsoportok környékét olyan egyszerű alkalmas bordólével, amelynek 100 literébe $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ kg arzénes készítményt kevertünk. Két-heti időközökben négy ízben ismétljük meg ezt a védekezést. A permétlének a gyümölcsökre kell irányulni, hogy a hernyók már az első harapsámal megmérgeződjenek. A lehullott almát vagy körteét össze kell gyűjteni és nyomban megsemmisíteni, nehogy a belőlük kímászo hernyók újra visszamászanak a fákra és a meg sértetlen gyümölcsöt is megfertőzzék. A fák derekára idejekorán, legelőszérűbben már május hó elején felerősítjük a szénából vagy fagyapótból készült köteleket, úgy, hogy az a fák derekát kétszer is körül érjék. A köteleket, melyekben a talajesen kitejlődött hernyók bebábozódnak kétfelteként, leszedjük és elégetjük. A fakat új kötelekkel látjuk el. Az üvegholmi csomagolásra használt, hullámpapír is kitűnően beválk erre a célra. A papírt hullámos felével a fa tele fordítva kötjük fel.

Sikeresebbé tehetjük a védekezést megfigyelő szekrények alkalmazásával. Szitaszövettel el látott kis ládikákat készítünk és a hernyókkal telt hullámpapíróvet tekeres módra összecsapva beletesszük és a fák alá helyezük. Megfigyeljük, hogy mikor kezdenek a bábok kihelni, ugyanolyan hőmérsékleti viszonyok mellett, mint a szabadban lévőek és ebből a körülményből pontosan megállapíthatjuk, mikor van a lepke rajzási ideje. Ilyenkor rakja tojásait, melyből az időjárás szerint kb. 8—10 nap múlva kelnek ki az apró almamolyhernyók. Tehát itt az ideje a permetezésnek. A védekezést most két részre osztjuk, permetezünk az előbb említett oldattal, de permetezünk utána nikotinos permédlével is mert a kistiny hernyókat a bórmeleg biztosan elpusztítja. Szorgalmasan végzve a fent említett eljárásokból, 2—3 év alatt annyira mentesül gyümölcsösünk a fertőzéstől, hogy szép, egészséges feregmenes termést biztosíthatunk.

Egészséges világ

csak egészségesidegzett emberekkel alakítható ki, ezt mondotta már Montesquieu, a társadalmi élet megszervezésének nagy francia tudósa. Ez áll különösen korunkra. Testi állapotunk belejártsk idegzetünkbe és viszont. Ezzel vet számat a SALVE tápszer, mint a legújabb kutatások vívmánya. A SALVE tápszer az egész emberi szervezetre kiható, jótékony erőgyarapító hatású, jöjjön bár a szervezet elleni támadás; nehéz szellemi vagy testi munkától, anyáknál az anyaság terhétől, majd a szopatástól, gyermekeknek a lassú vagy a túlyors fejlődéstől, akár pedig általában a betegségek utóhatásaként. A jóízű SALVE tápszer az emberi szervezet részére nélkülözhetetlen életfontosságú nemes tápanyagokat tartalmaz. Fogyasszuk reggel, este, szonnára, mindig pótolni fogja táplálkozásunkban azt, ami abból hiányzik.

Szeretem a lelkét. Az Ön helyében igyekeznék leküzdni ezt a nem egészen normális szerelmet. A jelekből bizonyosan levonható a következtetés: a szülők ebbe a házasságba nem egyeznek bele s a fiú nem tud velük szembehelyezkedni. Ebben a pillanatban valóban igaz, hogy kibírhatatlan az elszakadás gondolata. De ha az ember akarja és okosan mérlegeli az akadályt, nagyon sokat kibír. Nem pusztulnak bele Önök se. Nem fog megállni a hold se forgásában s még Önt is kárpótolhatja az élet más oldalról. A nő nem, áldozatra mindig kész, lényéhez méltóbb, ha nem harcol a szülők ellen, nem erőszakoskodik, hanem a tények hatására, szépen, okosan és fölünyesen félreáll. Önként elhatározásából adja vissza a fiúnak a szavát, mondja meg neki, hogy átgondolta a helyzetüket és arra a végleges megállapodásra jutott, hogy így helyesebb. Nem tart igényt rá s érzését eltávoztatja önmagával. Nem lesz könnyű a saját érzésével való leszámolás, de ha beletemetkezik a munkába és mással foglalja el gondolatait, napról napra gyogyul a seb s egyszer a lassú, de annál esodaltósabb átváltozás a lelki nyugalom visszaadja az életkedvet. Nincs hathatóságabb gyógyszer az elfogultságnál, a szív kikapcsolásánál, lázító, elégedetlen hangja elnémítésénél. Kemény elhatározással éljen szép hivatásának s egy szép napon rakja kapja magrád, hogy visszatért a lelki nyugalma s azt már nem cserélné el a mostani szerelmes vágyakozásával. Megismeri a lelki nyugalmat, a felbillent egyensúlyt visszaállítja s józan mérlegelés után nekünk fog igazat adni. A fiú is végezze el magával a számadást. Válganak el, mint jóbarátok Együkük sem oka, hogy a szerelm viharába kerültek s ebből csak úgy tudnak menekülni, ha ezt az érzést elhallgattatják. Mindketten megörzik egymásról azt a felmagasztosított képet, amit a szerelem öltöztetett, bíborszínebe s ha idővel elhalványulnak, Önöknek mindig kedves és felejtethetetlen emlékek marad. Kivánjuk, legyen túl mielőbb a legnehezebbjén és könnyebb szívvel írja meg nekünk, sikerült-e megtalálnia a saját szívével való megbékélés, medicináját Keserű ez az orvosság is, mint a legtöbb, amit komoly baj gyógyítására kell bevenni, de kétségtelenül hiszünk gyógyulásában.

Gizella. Papírkereskedésben vásároljon szintetikumot (halenyv) s ezzel ragassza meg az eltört gipszszobrot. A papírcipő sarkát durva szemcsés üvegpapírral dörzsölje át, a foltot eltávolítja és megtisztul a dörzsölés által. Kö-

N. 4711

TOSCA PUDER

Egészen ujszerű puder

A "4711" Tosca puder számos olyan anyagokat tartalmaz, mely a bőrt ápolja és káros befolyásoktól óvja. Egyben szépség és bőrápolószer. 12 különböző színben. Minden arcbőr megtalálja a megfelelő természetes árnyalatot. Kiváló minőségű, jól tapad, kitűnően fed és a világhírű Tosca parfüm nemes és vonzó illatát árasztja.

"4711" TOSCA puder alá "TOSCA" krémel!

Eredeti minőségben Budapesten készült!

NEOKRATIN

Fogfájás ellen

Kapható gyógyszerárakban

HÍZNI AKAR?

5—15 kg súlygyarapodást és tökéletes termetet érhetnek el férfiak, nők és gyermekek is a **HERKULES** táppor által. Használata ajánlatos túlsóvány, testileg leromlott fárasztó munkát végző egyéneknek, mert fokozott munkabírást eredményez. Ize kellemes, tápereje csokoládéval s kakaóval egyenértékű.

Teával vagy tejjel fogyasztandó
Nem gyógyszer. Ára 2 csomag 5.80 P. 4 csomag 9.50 P, 6 csomag 11.50 P.
Megrendelhető kizárólag: »VALÉRIA« vegyipar. Budapest, Szondy-utca 22. L. H. 236.

JAKAB MARGIT kozmetikája BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖR ÚT 52 I. emelet 18 sz.

Tovább működik
fenti címen

Telefon: 149-628

Arcápolás, szemölcs-, szőrzeteltávolítás, végleges eltávolítása kitűnő hatással szépség-ápolászerek

Fogad: d. e. 10-től d. u. 6-ig

szönjük, hogy megírta: mennyire szereti lapunkat. Kívánságait a háborús lehetőségek korlátai között szívesen teljesítjük.

Munkásvidéki. Levelet, amely szomorú fotográfiája a mi még mindig súlyosan beteg, öntelt, hiú, beképzelt, önmagát felemelő, mást lebecsülő korunknak, szeretnők szóról-szóra leköszölni. Csak azért nem tesszük, hogy a szereplőket ne ismerjük fel, ne mutogassanak rájuk újjal. Ok azonban, akik ezt a szokatlan kíméletet nem érdeklék meg, megrettennének jellemük íjesztő torz vonásaitól. Beestületesen dolgozó, hivatásukat lelkiismeretesen betöltő magyar emberek között eddig sem volt választóvonal, de ha volt, azt ma éppen azoknak kell lerombolniuk, akik az élen állanak. A falu hívatott szellemi vezetőit, ne hatná át a mai tragikus idők sorsközössége? Ma nem találunk meg egymás kezét a ne fogának össze a kultúra és a szellemi élet hívatottjait, a kisemberekkel teljes összhangban és egyetértésben? Tanító, jegyző, lelkész, orvos, patikus és a többi szellemi munkásai a magyar életnek, mind felelősséggel tartoznak az összetartás megerősítéséért, elmélyítéséért. Önmagukat tisztelik meg egymás tiszteletével s a saját munkájukat becsülik meg a másik munkájára megbecsülésével. Aki nem tudja azonosítani magát a leg-

magyarabb gondolatlalt: a testvériséggel, az nem építője, hanem rombolója a jobb jövőnek. Tudjuk, hogy ez eddig mind másként volt. Előkelőség és divaj volt minél magasabban hordani az orrot, és elnézni a küzdelmes sorsban vergődő, mostohább anyagi körülmények között, szigorúan csak a fizetésből élő, a szerényesség katedróját választó, a nemzet gyermekeit tanító, nevelő, a jövőt építő tanítók fölött, akikkel szemben érdemtelenül volt mostoha anyagiakban a mindenkori kormány. A külsőségekkel reprezentálni nem tudó tanító-egyes helyeken fájdalmasan hátrányos helyzetbe került a jobb javadalmazású intelligenciával szemben és az »intelligens« ember üres főnélyen, leereszkedő magatartással kezelte, ahelyett, hogy a legnagyobb tiszteletet megérdemlő nemzeti értékét munkáját megbecsülte volna. Beméltük, hogy a mostanai fertőzött, bűnös szellem ezen a téren is kiirtásra kerül anélkül, hogy erre felsőbb rendelkezéssel kelene utasítani azokat, akikben a magasabbrendű jobbjérts még nem szólt meg. Szám-talan szorgot adtunk annak a fel fogásunknak, hogy magyar és magyar között választófalat csak a bűn, a becsatlenség emelhet. A becsületes munka hősei egymás mellett, egy fronton küzdenek a legnagyobb célért, a nemzet életéért. És mindannyian egyformán élvezik a megbecsülés kiváltóságát.

Orvosok ajánlják az arcbőr szárazságát megszüntető, fiatalságát visszaszerző **VITAL** crémet.

Tanácsaltn kislány. Vessünk meg egy pillanattal arra a fiúra, akit olyan közel érez magához, de aki mégis olyan távol van, elérhetetlen különböző akadályok miatt, amik között a nagyvártyás is szerepet játszik. Tegyük fel megegyeztet az a kérdés is: szereti-e igazán, ha hosszú idő óta ennek nem adja semmi jelét, nem is találkoznak, csak közvetve hall róla. A tények azt mutatják, hogy nem számíthat rá s a szerelem sem igazi, mely érzés, csak érdeklődés volt a kedves, szerény elpiruló kislány iránt. A számadást megcsináltuk a mérleg egyenlőtlen, az Ön javára nem mutat többletet. Okosan számoljuk fel és nézzük, mit ígér a másik. Ön szerint csak annyi kifogást lehet találni ellene, hogy tizenegy évvel idősebb. Véleményünk szerint nem olyan nagy a

Szörtelen a lába, karja, kifelkhetik most a napra!

Sok ezer nő restelt eddig barisnyá nélkül mutatkozni, kerülte a strandot és a társaságot, attól tartva, hogy megmosolyogják a sűrű szőrnövést, mely ellepte lábait, karjait sőt arcát is. Ez a visszatartó kellemetlen szépséghiba ezentúl megszűnik, mivel a japán »NIPPON« szörtelenítő percek alatt eltünteti a szőrszálakat, az Ön teste sima báronyos és elragadóan üde lesz. Számtalan köszönőlevél igazolja a NIPPON krém hatását. Irjon nekünk még ma és holnap már Ön is boldogan és gatlás nélkül sűtkérezhetik a napfényben és élvezheti a nyár örömeit. Hatásáért felelősséget vállalunk. Eredménytelenség esetén a pénzt visszatérítjük. Szétküldés díszkrt. Ára: 4.90 P két tégyel ára: 7.50 P. Teljes kúra (három tégyel) ára: 9.60 pengő. »VALÉRIA« kozmetikai és vegyipari cikkek, Budapest, VI., Szondy-utca 22/L. N. 241.

ZSÍROS, FÉNYES BÖRÜEK »HELACIT«-TŐL SZÉPÜLNEK

Szaküzletekben

horkülönbség, hogy e miatt ne találma bol mellett a szeretett és megbecsült asszony boldogságát. De csak akkor, ha tudja viszonzni a szeretetét és nem hog áldozatot azzal, ha őt választja. Másik figyelmeztetésünk szintén életbevágóan fontos és megzavilvendó: ne menjen férjhez azzal a gondolattal, hogy ezáltal megmenekül a jelenlegi környezetéből. A házasság a legkomolyabb dolog, nem menekülni alkalom és lehetőség. Meg kell találnia benna hivatását és szolgálatát, mert a házasságban nem Ön az első, hanem mindig a másik a fontosabb személy s aztán a gyermekek. A boldogság hlvogassa. S ha hallja a hangját, akkor induljon el azzal a tudattal és fogadalommal, hogy elfogadja a szeretetet és ugyanazt ajándékozni tudja. Így hiszük, megtalálja a legnemesebb értelemben ismert, aszonyi boldogságot is.

HUSÉC jellege alatt hirdető közölje címét a kiadóhivatallal.

Szövet-selyem. Vegyileg kellene megvizsgálatni az anyagot, mi az benna, ami bőrkítést okoz. A festékben van-e valami mérgező anyag, vagy a szövet rostjai idezik elő a kítést? Különös, hogy a rokonánál nem jelentkezik a kítetés, hobbót ugyanabból az anyagból készült az ő ruhája is. Próbálja meg, vegyon alája egy vékony selyem blúzt, hogy ne érintkeznek közvetlenül a bőrrrel az anyag. Egészen rejtélyes a ruhával kapcsolatos kítetés jelentkezése, szinte arra gondolunk, hogy nincs is összefüggés a kettő között, mivel már befűtést is varrt bele, ki is tisztítottta. Ha semmi nem segít, adjon túl rajta.

Hónaljzadás,

kéz-és lábizzadás és a vevelőrk kellemetlen tünetek, az átlazadt ruhák és azok elviselhetetlen szaga csaknem mindenki kétségbejto problémája.

»AXILLOL«

biztos és tökéletes szer a kellemetlen izzadás teljes megszüntetésére. Egyetlen próba meglepő eredményt biztosít.

Szentlélek gyógyszerár rt., ezelőtt
Török Patika Bpest, VI., Király-u. 12

SONA ILY OLCSONI!

Még ma siessen

LYRA RT.

világmarkás zongora-kiállítására:

Erzsébet-körút 19
Barcsay-utca sarok
BÉRSZONGORÁK

MENYASSZONYI, véglegényi, estélyi ruhák kölcsönzése, öskeresztény vállalat, Angella kölcsönözszalon, Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 1. Telefon: 349-533.

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban közzendő hirdetés szavanként 60 fill. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 1.50 P. Jelíges hirdetésekre érkező levelek továbbítására a hirdetési díjjal egyidejűleg külön 3— pengő utalandó át. A hirdetési díja előre küldendő.

LEVELEZNE karpaszományos, frontrol, fiatal úri-levélkókkal. Cím: Belényházy József hadapród szkv. Tábori posta F. 314.

NAGYON HÁLÁS VÖLNÉK annak a fekete hajú, kékeszennő barna magyar kislánynak, aki levelével felkeresne. Balázs János örv. Tábori posta A. 374.

ÖRÖKBEOCADNÉK vagy felnevelnék szép, egészséges, 4—8 hónapos fiúcskát. Leveleket »Édesanya« jelígre kiadóba kérek.

NAGY ÖRÖMET szereznének leveleikkel a magyar kislányok, ha írának címenre. Haragszán János, 44. Feldpost. N. 01510.

TARSALKODÓNÉK, gyermek mellé vagy furdőlyhen felügyelőni állást vállalt váratlanul szegénysorsba jutott 22 éves úriúleány, ahol családtagnak tekintik. Leveleket »Kelebia« jelígre kiadóba kérek.

BUNDAK legolcsóbban, alkalmas jutányosan KÖKAY ENDRE szőcsmesternél, Vilmos császár-út 10. Telefon: 386-784.

Felelős szerkesztő és kiadó: Papp Jenő.

Kéziratokat, kitéket, fényképeket nem adunk vissza és nem örlünk meg. A lap cíkkéinek és képeinek átvétele és közlése tilos. Hirdetési díj mm soronként 1.20 pengő. A hirdetések elhelvezéséni szemméle külön kikötést nem fogadunk el. A Magyar Nők Lapja, az Athenaeum rt. mélynyomása Felelős: Kárpáti Antal igazgató.

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án. Posta-takarékpenztári csekk száma: 20.334. Előfizetési ár: egész évre 48 pengő, fél évre 24 pengő, negyed évre 12 pengő, egy hóra 4.20 pengő. Egyes szám ára 1.50 pengő.

SZERKESZTI

PAPP JENŐ

Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre 60 pengő, fél évre 30 pengő, negyed évre 15 pengő. A lap egy negyed évnél rövidebb időtartamra nem rendelhető meg.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TÉRE 7. II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 187—342. **FIÓKKIADÓHIVATALOK:** DEBRECEN, KONDOR-UTCA 19, KOLOZSVÁR, KAZINCZY-UTCA 20, MISKOLC, GHILLÁNYI-UTCA 13, SZABADKA, PRÁGAI HID-UTCA 56, SZEGED, FODOR-UTCA 22, UJVIDÉK, DEÁK-TÉR 3. I.

PAPP JENŐ:
SZÍVÜGYEINK

könyve a könyvnap egyik legnagyobb irodalmi eseménye volt

A »Szívügyeink« ára szépen kiállított aranyvamosú díszes kötetben 10.50 P

fűzve művészi címlappal, postaköltséggel együtt 6.50 P

Papp Jenő: »SZÍVÜGYEINK« című könyve egyetlen magyar család könyvtárából sem hiányozhatik

Sürgösen rendelje meg, hogy fenti olcsó áron szállíthassuk

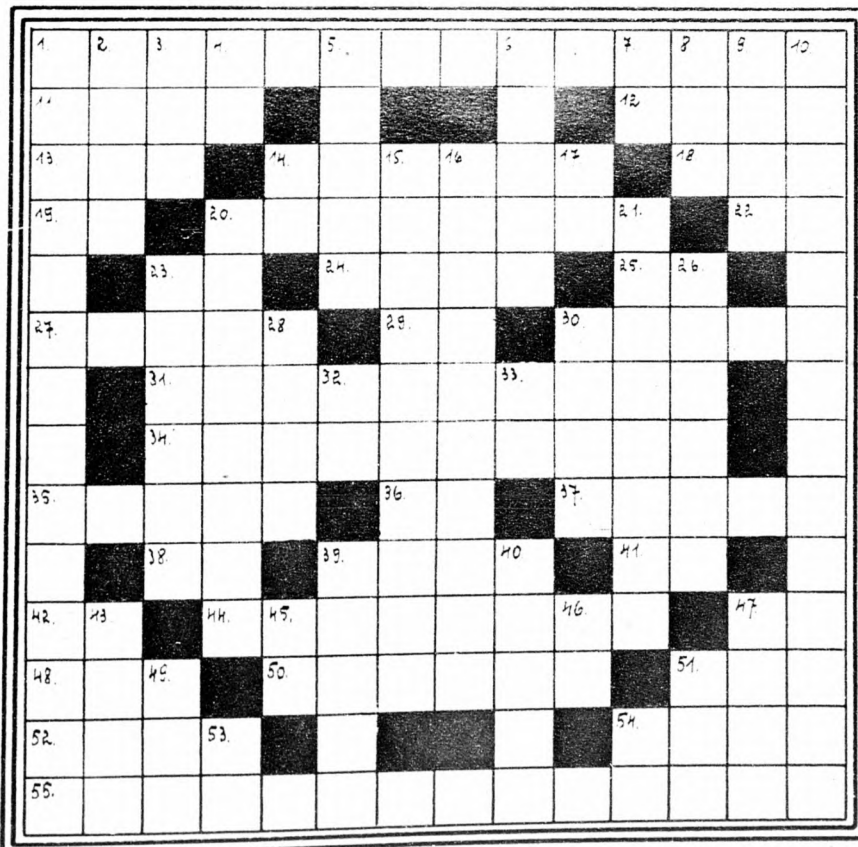
Egy-egy könyv ára 3.20 pengő

VIZSZINTES:

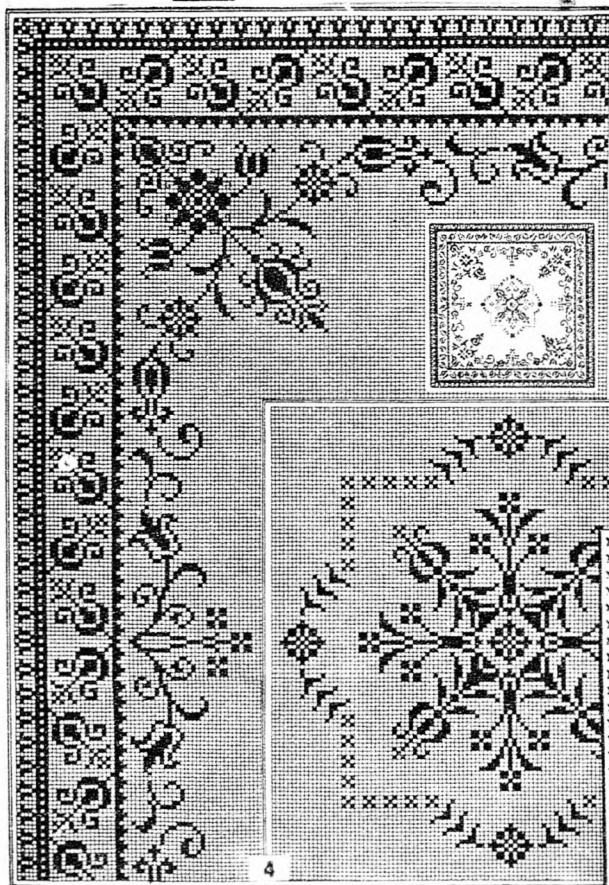
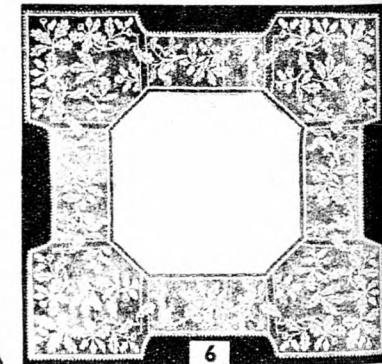
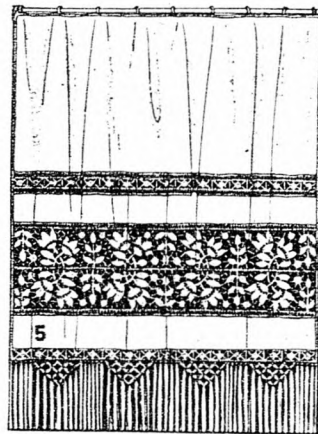
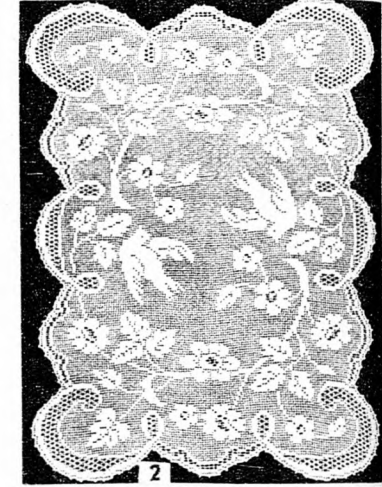
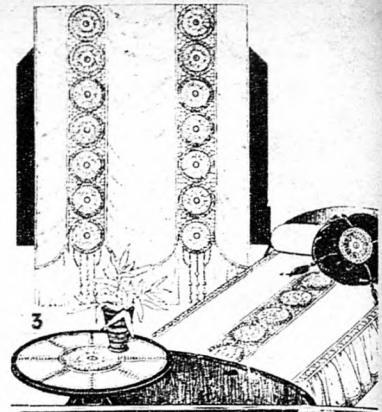
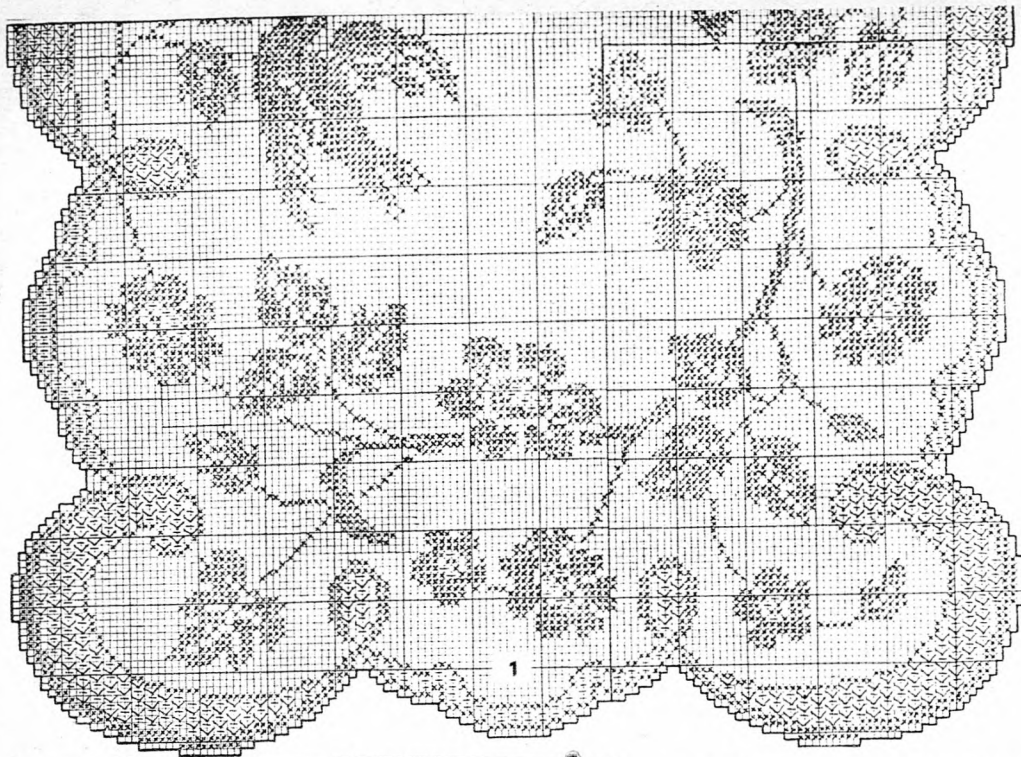
KERESZTREJTVÉNY

FÜGGŐLEGES:

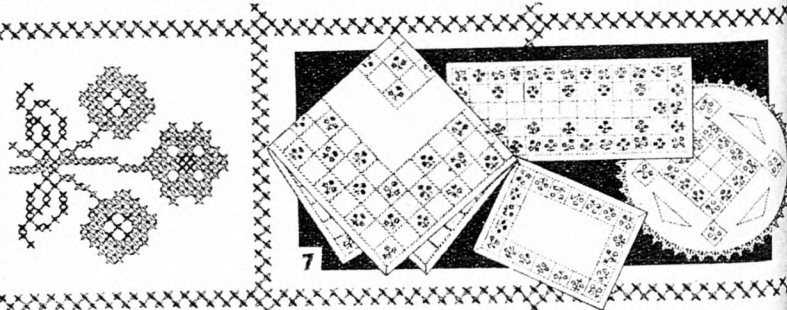
1. Szervező, kezeiő
11. Enyv németül
12. A Sajó mellékfolyója (ékf.)
13. Havas németül
14. Al , híres amerikai csempész
18. Vizinövény
19. Libahang egyik fele
20. Vulkanikus kőzetek
22. Falun sir
23. Ellentétes kötőszó
24. Latin harag genitivusza
25. Régi római pénzegység
27. Vászón franciául
29. Mint a 25. vízszintes
30. Szeretett volna
31. Kurucok voltak
34. Kotrógép névelővel
35. Okos vagy
36. Kínai név
37. Egy betű fele
38. 6666
39. Szag betűi keverve
41. Szerszám
42. A furfangos székyely névnek mássalhangzó
44. Parasztasszony németül, magyar névelővel
47. Állóvíz
48. Fűszeres
50. Idegen férfinév
51. Rag
52. Kitüntetés
54. Antal becézve
55. A futóbogarak családjába tartozó fényes fekete bogár

1. Bányászoknál fellépő betegség
2. Délceg
3. Három római szám
4. Mutatószó
5. Valódi
6. Nagynéni Bécsben
7. Elemi csapás
8. Filmkutya egyik neve
9. Az arab birodalom megszervezője
10. Drótnélküli távbeszélő
14. A 14. vízszintes eleje
15. Az orvosi kémia megalapítója
16. Pl. A Po, Adige, Isonzo stb.
17. . ipso
20. Kis Balázs
21. Ezen terem a kakaó
23. Többé-kevésbé a rádió is ez
26. Felszentelni franciául
28. Ez a kéz (ékh)
30. Becézett Antal
32. Disznólakás
33. Számárhang.
39. Egyforma magánhangzók, az egyiket német ékezet
40. Verne egyik híres alakja
43. Adriai szél
45. Budapest rövidítése
46. A 36. vízszintes fordítottja
47. Fémlamezekből készült nagy folyadékártály
49. Sérüléseknél keletkezik
51. Rövidszövegű kötelezővény
53. Moson része
54. Személyes névmás

KÉZIMUNKA

1. TEGLAALAKÚ TERITŐ horgolva vagy recével készítve. A terítő mérete 5 mm-es lyukakkal készítve 75x100 cm. Szélessége 150 szem, hossza 220 szem.
2. Az előbbi terítő egész mintájának kicsinyített rajza.
3. HALÓBA FÜCCÖNY ÉS AGYTERITŐ szép csipkebetéttel és fodrokkal díszítve.
4. NÉGYSZÖGŰ TERITŐ vastagszáru házi vászonra keresztöltéssel varrva. Tetészesszerűen, mosható színnel készíthetjük.
5. SZTOR FÜCCÖNY nappaliú, szép széles és keskeny csipkebetétek (1) az alján széles, minta szerinti bogra kötött rojttal.
6. DISZASZTALTERITŐ, különleges horgolt vagy recével, közepes linom vászon közepével.
7. KÖNYHACARNITURA vastagszáru házi vászomból a minta szerinti keresztöltéssel készül. A szélét és a kockákat varrhatjuk feketevel, a virágokat pirossal, vagy kékkel, a leveleket zölddel, terítőszőrével mosható anyagból.